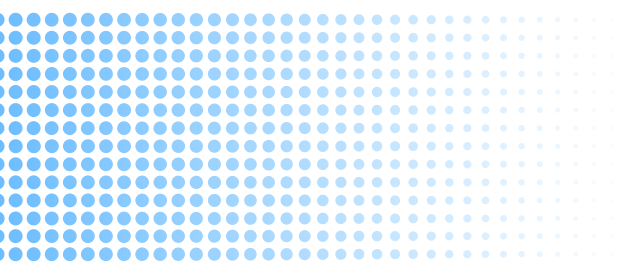

DOO VODOVOD I KANALIZACIJA BAR

Izvještaj o realizaciji godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti za 2024.godinu

Bar, mart 2025. godine

DOO „VODOVOD I KANALIZACIJA“ BAR

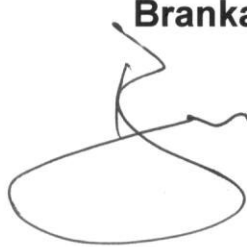
Broj: 1402
Bar, 10.03.2025. godine

Na osnovu člana 26 stav 1 Zakona o komunalnim djelatnostima („Sl.list CG“, br.74/16, 66/19,140/22 i 84/24) i člana 13 Statuta DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar, (Sl.list CG-opštinski propisi br. 45/21), Odbor direktora DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar je na sjednici održanoj 10.03.2025.godine, razmotrio Predlog Izvještaja o realizaciji godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti DOO „Vodovod i kanalizacija“ Bar za 2024.godinu i s tim u vezi donio sljedeću

O D L U K U

Utvrđuje se Predlog Izvještaja o realizaciji godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti DOO „Vodovod i kanalizacija“ Bar za 2024.godinu i dostavlja Skupštini opštine Bar na razmatranje i usvajanje.

PREDSJEDNICA ODBORA DIREKTORA
Branka Nikezić

S A D R Ź A J

1. UVOD	3
2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU.....	4
3. GLAVNE STRATEŠKE ODREDNICE DRUŠTVA	6
4. ORGANIZACIONA STRUKTURA.....	7
5. KARAKTERISTIKE VODOVODNOG I KANALIZACIONOG SISTEMA.....	11
6. TEHNIČKI SEKTOR.....	19
7. POLITIKA KVALITETA VODE I MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE.....	27
8. SEKTOR ZA OPŠTE, PRAVNE I KOMERCIJALNE POSLOVE.....	30
9. SEKTOR ZA EKONOMSKO – FINANSIJSKE POSLOVE	32
10. ANALIZA FINANSIJSKOG REZULTATA I POLOŽAJA DRUŠTVA.....	45
11. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA.	63
12. IZLOŽENOST RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I NOVČANOG TOKA	64
13. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ	66
14. ZAKLJUČAK	68

1. UVOD

Izveštaj o realizaciji godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti za 2024. godinu pruža sveobuhvatan pregled poslovanja ovog privrednog društva, analizirajući ključne aspekte rada, izazove sa kojima se privredno društvo suočilo, kao i preduzete aktivnosti na unaprijeđenju komunalne infrastrukture. Cilj izrade izveštaja jeste pružanje jasnog uvida u stanje vodovodnog i kanalizacionog sistema, procjenu ekonomskih uslova poslovanja, realizovane poslovne aktivnosti i njihov uticaj na kvalitet pruženih usluga.

Izveštaj o realizaciji godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti za 2024. godinu godinu sačinjen je u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, Zakonom o računovodstvu i reviziji, međunarodnim računovodstvenim standardima i Pravilnikom o godišnjem izveštaju o realizaciji godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti.

Poslovna 2024. godina bila je obilježena ekonomskom nestabilnošću koja se manifestovala kroz rast cijena sirovina, vodovodnog i kanalizacionog materijala i opšti porast inflacije. Navedeni faktori su uticali na povećanje operativnih troškova poslovanja i otežali su realizaciju svih planiranih poslovnih aktivnosti. Smanjenje cijene vode i usluga odvođenja otpadnih voda direktno utiče na prihod od osnovne djelatnosti, znatno otežavajući balans između ekonomskih ograničenja i potrebe za stalnim ulaganjem u infrastrukturu. Takođe, smanjena platežna moć građana utiče na naplatu potraživanja koja se odražava na stabilnost finansijskih tokova.

Svi navedeni faktori predstavljali su direktan pritisak na finansijske resurse i zahtijevali su efikasno i racionalno upravljanje troškovima kako bi se održala stabilnost poslovanja.

Uprkos navedenim otežavajućim okolnostima Društvo bilježi pozitivan poslovni rezultat i određeni nivo finansijske stabilnosti što ukazuje na efikasno upravljanje, ostvarivanje postavljenih ciljeva i sposobnost pružanja kvalitetne i stabilne usluge korisnicima. Kroz sprovođenje planskih aktivnosti izvršena je modernizacija komunalne infrastrukture i mehanizacije potrebne za rad, čime je poboljšana efikasnost rada i pouzdanost isporuke vode krajnjim korisnicima. Poseban akcenat stavljen je na nabavku nove mehanizacije, što je omogućilo bržu i efikasniju intervenciju na terenu, smanjenje operativnih troškova i poboljšanje uslova rada zaposlenih.

Izazovi sa kojima se suočavaju privredna društva koja pružaju komunalne usluge zahtijevaju prilagođavanje i efikasno upravljanje resursima, kako bi se osigurala dugoročna funkcionalnost sistema, održivo poslovanje i zadovoljstvo korisnika.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Djelatnost Društva

DOO „Vodovod i kanalizacija“ Bar osnovano je Odlukom o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Vodovod i kanalizacija“ Bar („Sl.list CG-opštinki propisi“, br.10/16).

Djelatnosti Društva definisane su osnivačkim aktom i Statutom i ono obavlja sljedeće komunalne djelatnosti od javnog značaja:

36,00 Snabdijevanje vodom koje obuhvata:

- sakupljanje, prečišćavanje i distribuciju vode,
- sakupljanje vode sa izvora i bunara, prečišćavanje i distribucija cjevovodom za potrebe domaćinstva i industriju na teritoriju Opštine Bar.

37,00 Prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda i pružanja usluga čišćenja septičkih jama, koje obuhvata:

- skupljanje i transport komunalnih atmosferskih i drugih otpadnih voda sa područja Opštine Bar,
- održavanje kanalizacionog sistema i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda,
- prečišćavanje otpadnih voda iz kanalizacionog sistema i drugih sistema za odvođenje otpadnih voda,
- obrada i tretman mulja, njegova upotreba, reciklaža i odlaganje i
- održavanje sistema za prihvatanje i odvođenje atmosferskih voda.

43,22 Postavljanje vodovodnih i kanalizacionih sistema:

- instaliranje vodovodnog i kanalizacionog sistema, uključujući dogradnju, adaptaciju, održavanje i popravke.

71,12 Inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje:

- izrada tehničke dokumentacije: planova i projekata iz oblasti hidrotehnike, građevinskih projekata za objekte hidrotehnike, projekata instalacija, uređaja i postrojenja vodovoda i kanalizacije i
- pružanje geoprostornih (kartografskih) informacija za hidrotehničke instalacije.

Zakonodavni okvir

Zakonodavni okvir po kome DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar posluje zasniva se na načelima i uslovima sadržanim u zakonima, podzakonskim aktima i odlukama i to:

- Zakonu o komunalnim djelatnostima („Sl. List CG“ br 55/16, 074/16 i 002/18)
- Zakonu o vodama („Sl. List CG“ br.027/10, 073/10, 032/11, 047/11, 048/15, 052/16, 055/16, 002/17, 080/17 i 084/18)
- Zakonu o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 65/2020)
- Zakonu o lokalnoj samoupravi ("Sl. list CG", br. 2/2018, 34/2019 i 38/2020)
- Zakonu o obezbjedjivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu (Sl.list CG br 080/17 od 01.12.2017 god.)
- Zakonu o metrologiji („Sl. list CG“, br. 79/08 i 40/11)
- Zakonu o zaštiti lica i imovine („Sl. list CG, br.43/18)
- Odluci o vodosnabdijevanju na području Opštine Bar („Sl. list CG,opštinski propisi br.8/2007,25/2011 i 15/2012)
- Odluci o odvođenju i prečišćavanju fekalnih voda na području Opštine Bar („Sl. list CG, opštinski propisi br. 08/07 od 28.12.2007.god.)
- Odluci o sakupljanju i odvođenju atmosferskih voda na području Opštine Bar („Sl. list CG,opštinski propisi br. 08/07 od 28.12.2007.god.)
- Pravilima o minimumu kvaliteta i obima poslova za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti („Službeni list CG“ br. 058/19 od 18.10.2019 godine).

Društvo primjenjuje i ostale propise iz oblasti: računovodstva (MRS standardi), radnih odnosa, internih akata i pravilnika Društva.

3. GLAVNE STRATEŠKE ODREDNICE DRUŠTVA

Misija Društva jeste osiguranje pouzdanog i sigurnog snabdijevanja svih korisnika vodom koja je bezbjedna za ljudsku upotrebu. Suština misije ovog privrednog društva obuhvata nekoliko ključnih ciljeva, a to su: obezbjeđivanje kvaliteta vode, kontinuirano vodosnabdijevanje, efikasno održavanje komunalne infrastrukture i efikasno upravljanje sistemom kroz smanjenje gubitaka i ekološku održivost.

Vizija Društva je jasna orijentacija ka krajnjem korisniku i prepoznatljivost u okruženju kroz pružanje kvalitetne usluge snabdijevanja vodom za piće kao i odvođenja otpadnih voda. Vizija uključuje: održivu upotrebu resursa, inovacije i modernizaciju, povećanje energetske efikasnosti, edukaciju građana, unaprijeđenje infrastrukture i ostalo.

Implementiranje odrednica misije i vizije Društva je dugotrajan proces na osnovu koga se određuju strateška područja razvoja. Strateške odrednice predstavljaju ključne smjernice i prioritete koji usmjeravaju djelovanje i pomažu u ostvarivanju misije i vizije Društva. Glavne strateške odrednice kojima se rukovodi Društvo su sljedeće:

- Kontinuirana i pouzdana isporuka vode krajnjim korisnicima;
- Uvođenje i primjena najnovijih tehnologija kako bi se održao visok kvalitet vode u skladu sa zdravstvenim i ekološkim standardima;
- Uredno odvođenje otpadnih voda za korisnike priključene na gradsku kanalizacionu mrežu;
- Unaprijeđenje operativne efikasnosti objekata za vodosnabdijevanje i kanalizaciju kroz program revitalizacije sistema, optimizaciju mreže i unaprijeđenje postrojenja;
- Optimizacija korišćenja postojećih izvora vode kroz smanjenje gubitaka u sistemu;
- Stabilan gotovinski tok kroz podizanje i održavanje optimalnog nivoa naplate;
- Optimizacija i smanjenje operativnih troškova;
- Efikasna naplata potraživanja upotrebom svih zakonskih instrumenata;
- Kontinuirano naprijeđenje kvaliteta komunikacije sa korisnicima usluga;
- Modernizacija opreme i sredstava za rad;
- Permanentno podizanje nivoa kadrovske sposobnosti kroz kontinuiranu edukaciju zaposlenih;
- Poštovanje načela ekonomičnosti, racionalnosti i efektivnosti.

4. ORGANIZACIONA STRUKTURA

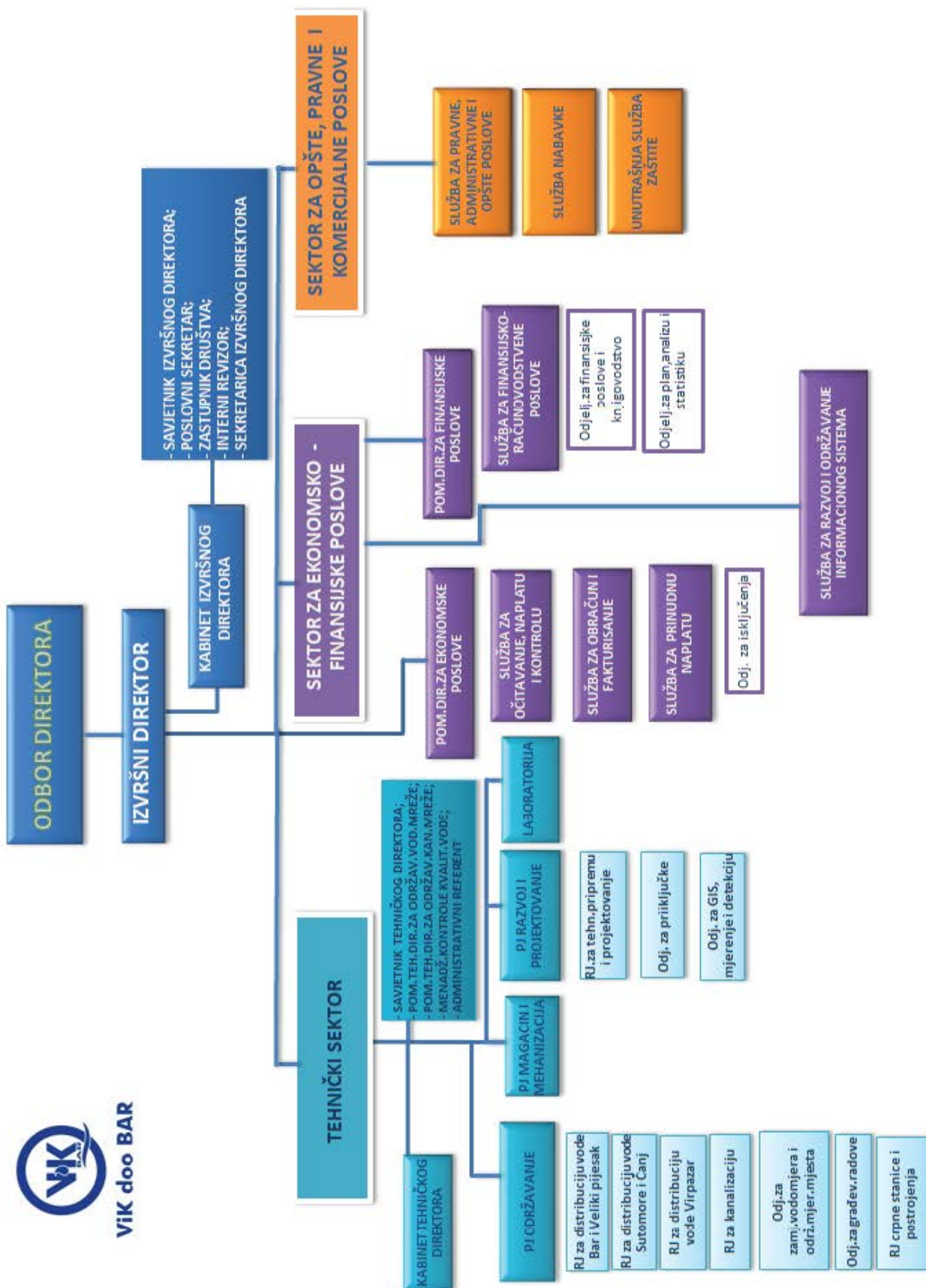
Organizaciona struktura je temelj za efikasno upravljanje svim poslovnim procesima. Pravilno uspostavljena organizaciona struktura omogućava optimalno korišćenje resursa, jasno definisanje nadležnosti i odgovornosti, kao i efikasnu komunikaciju između različitih organizacionih jedinica.

Za obavljanje svoje djelatnosti Društvo je implementiralo funkcionalnu organizacionu strukturu koja omogućava efikasnu upotrebu svih raspoloživih resursa i racionalno korišćenje znanja i vještina zaposlenih. Oblikovana je na način da može da podrži ključne poslovne funkcije i doprinese efikasnom donošenju poslovnih odluka. Svako radno mjesto definisano je prema svojim zadacima, odgovornostima i hijerarhijskoj povezanosti, čime se omogućava jasna podjela rada i visok stepen koordinacije između svih zaposlenih. Prilikom izrade Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka najveća pažnja je posvećena racionalnom rasporedu radnih mjesta i definisanih radnih zadataka gdje svaki zaposleni ima precizno utvrđene obaveze, kako bi se rad odvijao u skladu sa propisanim procedurama i standardima.

Za obavljanje djelatnosti u DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar organizovani su sektori kao osnovne organizacione jedinice. U sastavu svakog sektora postoje organizacioni djelovi u vidu poslovnih jedinica, radnih jedinica, službi i odjeljenja. U tom smislu svaka organizaciona jedinica ima jasno definisana zaduženja u održavanju vodovodnog i kanalizacionog sistema Bara.

Za kompletno funkcionisanje procesa rada Društva zaduženo je 176 zaposlena. Broj zaposlenih u Društvu dovoljan je za nesmetano i kvalitetno obavljanje djelatnosti, što pokazuje i indikator kvaliteta usluga koji je na nivou od 6 što je u skladu sa međunarodnim standardima.

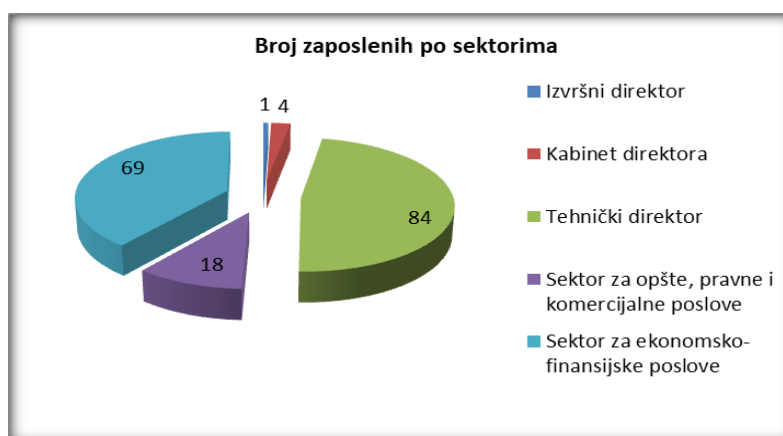
U nastavku teksta dajemo tabelarni i grafički prikaz zaposlenih po organizacionim cjelinama, kvalifikacijama, godinama starosti i staža osiguranja.

ViK doo BAR

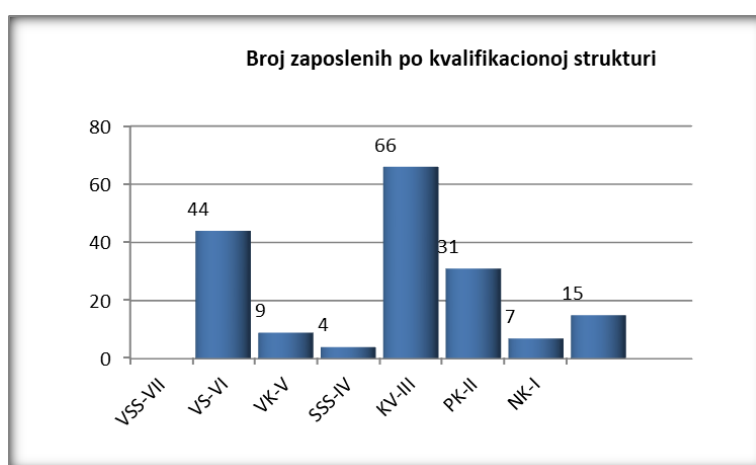
S obzirom na djelatnost koju obavlja ovo privredno društvo, a to je kvalitetna i kontinuirana distribucija higijenski ispravne vode, najveći broj zaposlenih, odnosno, 47,73% obavlja poslove iz domena osnovne djelatnosti. Ovaj procenat ukazuje na to da tehnički sektor ima dominantnu ulogu u privrednom društvu.

Broj zaposlenih po sektorima			
R.b	Sektor	Broj	Učešće (%)
1	Izvršni direktor	1	0,57%
2	Kabinet direktora	4	2,27%
3	Tehnički direktor	84	47,73%
4	Sektor za opšte, pravne i komercijalne poslove	18	10,23%
5	Sektor za ekonomsko-financijske poslove	69	39,20%
Ukupno		176	100,00%

Analiza kvalifikacione strukture zaposlenih pokazuje da najveći procenat radne snage čine zaposleni sa srednjom stručnom spremom i to 37,50%, što znači je većina radne snage tehnički orijentisana. Takođe, značajan broj zaposlenih ima visoku stručnu spremu, tačnije 44 zaposlena, što čini 25% ukupnog kadra. Iz navedenih podataka možemo zaključiti da je potencijal zaposlenih u Društvu po pitanju stručne spreme odgovarajući.

Broj zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi			
R.b	Stepen str.spr.	Broj	Učešće (%)
1	VSS-VII	44	25,00%
2	VS-VI	9	5,11%
3	VK-V	4	2,27%
4	SSS-IV	66	37,50%
5	KV-III	31	17,61%
6	PK-II	7	3,98%
7	NK-I	15	8,52%
Ukupno		176	100,00%

Broj zaposlenih po godinama staža			
R.b	Godine staža	Broj	Učešće (%)
1	1-10	54	30,68%
2	11-20	62	35,23%
3	21-30	28	15,91%
4	31-40	30	17,05%
5	Preko 40	2	1,14%
Ukupno		176	100,00%

Broj zaposlenih po starosnoj strukturi			
R.b	Godine života	Broj	Učešće (%)
1	19-30	12	6,82%
2	31-40	53	30,11%
3	41-50	53	30,11%
4	51-54	21	11,93%
5	55-60	31	17,61%
6	61-67	6	3,41%
Ukupno		176	100,00%

Broj zaposlenih prema polnoj strukturi			
R.b	Pol	Broj	Učešće (%)
1	Muškarci	129	73,30%
2	Žene	47	26,70%
Ukupno		176	100,00%

5. KARAKTERISTIKE VODOVODNOG I KANALIZACIONOG SISTEMA

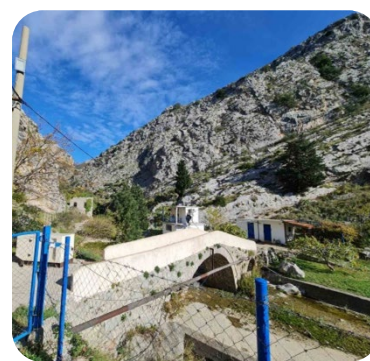
5.1. SISTEM VODOSNABDIJEVANJA

Vodovodni sistem grada Bara je izuzetno kompleksan zbog razuđenosti područja i velike disproporcije u potražnji vode tokom godine. Rad sistema se prilagođava sezonskim zahtjevima, funkcionišući u zimskom i ljetnjem režimu. U toku zimskog režima rada potrebnu količinu vode pokrivaju izvori u priobalnom dijelu barske opštine: Zaljevo, Kajnak, Brca, Sustaš, Vrteljak, Glava od vode-Turčini i Vrelo-Čanj. Izdašnost navedenih izvorišta u tom periodu je dovoljna da pokrije potrebe potrošača za vodom u sistemu.

U ljetnjem periodu, zbog velikog smanjenja izdašnosti izvorišta u priobalnom dijelu opštine i povećanog broja korisnika, u vodovodni sistem uključuju se dodatne količine vode iz izvorišta u zaleđu: Veljeg oka i Orahovog Polja, a od jula i značajnije količine vode iz sistema regionalnog vodovoda (od 75l/s - 150l/s).

Poseban segment vodovodnog sistema Bara čini vodovod Virpazara kapaciteta 20 l/s.

Ukupni vodovodni sistem čine 11 izvorišta sa 19 vodozahvatnih objekata i 17 crpnih stanica na izvorištima. Na vodovodnoj mreži u funkciji je ukupno 13 pumpnih stanica koje omogućavaju efikasno snadbijevanje vodom korisnika na visočijim kotama. Ukupna distributivna mreža je dužine oko 479 km.

KARAKTERISTIKE OBJEKATA SISTEMA

5.1.1. IZVORIŠTA

Izvorište "Zaljevo" Kaptirano je 1963.godine. Prosječna godišnja izdašnost se kreće između (30–50) l/s, a minimalna je oko 17 l/s. Voda se sa kaptaze "Zaljevo" AC cjevovodom DN 300mm isporučuje korisnicima u naseljima Zaljevo, Mirovica, Rap, Bartula, Tomba, Lovrenac i dijelu naselja Polje.	
Izvorište "Kajnak" Najvećeg je kapaciteta u sklopu barskog vodovodnog sistema. Minimalna izdašnost ovog izvora kreće se oko 55,0 l/s. Dio vode sa ovog izvorišta, ~11 l/s, se potiskuje u rezervoar Stari Bar. Cjevovodom DCI Ø150mm.	
Izvorište "Glava od vode" Malog je kapaciteta. U zimskom periodu sa ovog izvorišta se snabdijevaju korisnici u naseljima odnosno Brbot, Gretva, Pijaca. Za trajno rješenje problema vodosnabdjevanja Starog Bara, izvršeno je kaptiranje i privođenje namjeni izvorišta "Vrteljak" iznad Starog Bara. Ono se nalazi u koritu vodotoka Rikavac, kraka koji nastaje od izvora Lektion i Lizalo.	
Izvor "Sustaš" Solidno je kaptiran. Izvor je minimalne izdašnosti oko 2-3 l/s. Prosječna godišnja izdašnost se cijeni na oko 25-30 l/s. Sa ovog izvorišta se snabdijevaju korisnici u naseljima Sustaš, Mandarići, Gornji Marovići i dijelu naselja Ahmetov brijeg.	

Izvorište "Brca"	
Minimalna izdašnost izvora se kreće oko 60 l/s , a iz njega se snabdijeva vodom područje Sutomora i dio Bara (Zeleni pojas i Gornji Šušanj) .	
Izvorišta "Orahovo Polje" i "Velje Oko"	
Ova izvorišta su primarna izvorišta barskog vodovodnog sistema u toku ljetnjeg perioda. Naime, iz podsistema „Crtničko polje-Bar“ za potrebe Bara i Sutomora se transportuje i do 190l/s što je uslovljeno propusnošću cjevovoda kroz željeznički tunel Sozina.	
Izvorište "Vrelo" u Čanju	
Minimalna izdašnost izvora je oko 7 l/s, dok je srednja godišnja izdašnost oko 25 l/s. Sa ovog izvorišta vodom se snabdijevaju korisnici u Čanju.	

5.1.1 DISTRUBUTIVNA MREŽA

Distributivna mreža i njen razvoj, kao ključni dio infraskrukture, nije pratio razvoj naselja, naročito kada se govori o prigradskim naseljima. Činjenica da je u određenim slučajevima distributivna mreža postavljena ispod objekata, umjesto van saobraćajnica i da je ista izgrađena od neadekvatnih profila, uz starost djelova mreže od 30 do 40 godina, stvara izazove u efikasnosti i dugoročnoj održivosti distributivne mreže.

Finansijska ulaganja postaju imperativ kako bi se riješili navedeni problemi. Potrebna su značajna sredstva kako bi se obnovili stari i dotrajali djelovi mreže, osigurala njena stabilnost i efikasna funkcionalnost. Kontinuirana ulaganja u modernizaciju distributivne mreže dovela bi do znatnog poboljšanja trenutnog stanja, ali bi obezbijedila i snažnu osnovu za budući urbani razvoj naselja.

Dužina mreže cijelokupnog vodovodnog sistema Bara iznosi oko 479 km na kojoj postoji cca 800 šahti.

5.1.2. DISTRIBUTIVNI REZERVOARI

U vodovodnom sistemu Bara u funkciji su sljedeći rezervoari:

Rezervoar	Zapremina (m3)
Humac	500
Boljevići	50
Čanj	700
Haj Nehaj	250
Zagrađe	110
Golo brdo	1000
Sutomore	500
Šušanj 2	1200
Šušanj	2400
Marovići	200
Kurilo	25
Sari Bar	200
Gretva	23
Spile	100
Zaljevo 1	500

5.1.3 CRPNE STANICE

Osnovne i manje crpne stanice u vodovodnom sistemu	
Crpne stanice	Napomena
"Orahovo Polje" (B4, B5, B6, B7, B8)	
"Orahovo Polje" (B9, B10 i B11)	
"Velje Oko" (bunari B2 i B3)	
"Brca" sa pumpnom stanicom	
Prepumpna stanica "Sutomore" /smjer ka Baru i Sutomoru	Vodu iz Orahovog Polja i Veljeg Oka prepumpava u smjeru Bara i Sutomora
Prepumpna stanica "Sutomore" /smjer ka Čanju	
"Stari Bar"	Vodu iz rezervoara Stari Bar potiskuje za potrebe naselja Gretva
"Kajnak"	Vodu iz kaptaže Kajnak potiskuje u rezervoar „Stari Bar“ za potrebe naselja Podgrad, Pijaca, Gretva i za bolnicu
„Zaljevo“	Hidroforsko postrojenje do kaptaže „Zaljevo“ za snabdijevanje potrošača na visočijim kotama
„Sveti Ivan“	Vodu iz rezervoara „Zaljevo 1“ potiskuje u vodovodnu mrežu naselja Sveti Ivan
"Kurilo"	Snabdijevanje naselja Marovići
Pumpne stanice „Ahmetov brijeg“, „Ilino“, „Šušanj“, „Ratac“, „Rutke“, „Suvi potok“, Pobrđe, Baukovo	Zahvataju vodu iz distributivne mreže i pokrivaju potrošnju istoimenih naselja
„Haj-Nehaj“	Za snabdijevanje istoimenog naselja
Zagrađe“	Za snabdijevanje istoimenog naselja
"Vrelo" u Čanju	Za snabdijevanje konzuma u Čanju I i Čanju II
Bunar B1 i B2 u Čanju	Za potrebe vodosnabdijevanja Čanja I i Čanja II

5.2. KANALIZACIONI SISTEM

Kanalizacioni sistem Bara čine četiri nezavisna sistema: Bar, Sutomore, Čanj i Virpazar.

Pokrivenost prostora sa kanalizacionom mrežom je oko 58%. Kanalizacioni sistem čini oko 100 km cjevovoda profila Ø 160mm do Ø 600mm. Cijevovodi su u najvećem dijelu izrađeni od sljedećih materijala: PP, PEHD, GRP, AC i PVC.

Na području Bara, Sutomora i Čanja izgrađene su četiri veće fekalne stanice Volujica, Topolica, Botun i Čan i dvije manje fekalne stanice Šušanj i Čanj 2. Na području Virpazara izgrađene su četiri manje fekalne stanice. Na kanalizacionim sistemima Bara, Sutomora i Čanja, izgrađena su tri podmorska ispusta, dužine 345 m, 1040 m i 1502 m.

Izvršenom rekonstrukcijom kanalizacionog sistema u zoni zahvata DUP-a Topolica I, izvršeno je razdvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije čime je postignuta zadovoljavajuća funkcionalna sposobnost ovog sistema. Ova investicija je primjer za dalji razvoj kanalizacione mreže na području grada i prigradskih naselja.

5.2.1. KARAKTERISTIKE SISTEMA KANALIZACIJE

5.2.1.1. SISTEM FEKALNE KANALIZACIJE

SISTEM ČANJA	Kanalizacioni sistem Čanja čini kanalizaciona mreža u zoni Čanj I i Čanj II, obalni kolektor, glavna fekalna stanica "Čanj", manja fekalna stanica "Čanj 2" i podmorski ispust.	
SISTEM SUTOMORA	Kanalizacioni sistem Sutomora čini glavni obalni kolektor, kanalizaciona mreža sa priključcima, fekalna crpna stanica „Botun“, kolektor kroz Golo brdo, podmorski ispust.	
SISTEM BARA	Sistem Bara je veoma razvučen i složen i čine ga nekoliko primarnih kolektora, kanalizaciona mreža sa priključcima, fekalne stanice „Topolica“, „Volujica“ i "Šušanj", kao podmorski ispust iza brda Volujica. Kanalizaciona mreža izvedena je i u centralnom dijelu Starog Bara, naselju Podgrad, Brbot i Gretva kao i u prigradskim naseljima Šušanj, Žukotrlica i dijelu Bjeliša, Popovići, rena i Polje. U ostalim djelovima individualnih naselja nema kanalizacione mreže.	
SISTEM VIRPAZARA	Sistem čini kanalizaciona mreža dužine 3,2 km i četiri fekalne crpne stanice.	

5.3. SISTEM ATMOSFERSKE KANALIZACIJE

Atmosferska kanalizacija je sistem koji omogućava odvod atmosferskih voda sa površina, kako bi se smanjilo nakupljanje vode i minimizirali potencijalni štetni uticaji.

Rekonstrukcijom hidrotehničkih instalacija na području DUP-a Topolica I, izvršeno je razdvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije u dva nezavisna - separata sistema. Ovim radovima stvoreni su uslovi da ne dolazi do zagušenja fekalne kanalizacije i dobijen je pouzdan sistem atmosferske kanalizacije.

Pored Topolice I, atmosferska kanalizacija izgrađena je i na područjima: Topolica II, Topolica-Bjeliši, Stara raskrsnica – Željeznička stanica, dijelu naselja Rena, Ilino, ulici Save Kovačevića do Botuna i Suvog potoka, od Željezničkih zgrada do Suvog potoka, dijelom Obale Iva Novakovića kao i na području Čanja I, duž obale od naselja Čanja I do Čanja II.

Ukupna dužina sistema atmosferske kanalizacije je oko 30 km. Cijevi su prečnika do Ø1000mm.

6. TEHNIČKI SEKTOR

Tehnički sektor ima ključnu ulogu u osiguranju stabilnog i efikasnog funkcionisanja vodovodnog sistema kroz redovno održavanje, unaprijeđenje komunalne infrastrukture i realizaciju planiranih aktivnosti. Tokom protekle godine, sprovedene poslovne aktivnosti bile su usmjerene na poboljšanje tehničkih kapaciteta, modernizaciju opreme i mehanizacije, optimizaciju operativnih procesa, sa ciljem povećanja kvaliteta usluga i smanjenja gubitaka u sistemu.

Uslovi poslovanja su bili izazovni, uz rast cijena materijala i povećanje troškova rada, što je zahtijevalo racionalno trošenje resursa i efikasno sprovođenje aktivnosti. Uprkos tome, realizovane su brojne tehničke intervencije, uključujući rekonstrukciju i sanaciju distributivne mreže, nabavku nove opreme, kao i unaprijeđenje sistema monitoringa i kontrole.

Aktivnosti koje su imale apsolutni prioritet odnosile su se na isporuku dovoljno higijenski ispravne vode svim korisnicima koji su priključeni na sistem javnog vodosnabdijevanja i odvodnju otpadnih voda kroz postojeću izgrađenu kanalizacionu mrežu.

Izveštaj daje detaljan pregled svih sprovedenih aktivnosti u tehničkom sektoru, analizirajući njihov uticaj na pouzdanost vodosnabdijevanja, efikasnost održavanja i održivost infrastrukture. Planirane i realizovane aktivnosti doprinjele su povećanju operativne spremnosti i poboljšanju uslova rada, čime su postavljeni temelji za nastavak kontinuiranog razvoja i unaprijeđenja.

Moramo istaći da je u I kvartalu 2024. godine završena rekonstrukcija podmorskog ispusta "Volujica", što će značajno doprinjeti zaštiti životne sredine, poboljšanju kvaliteta vode i unaprijeđenju ekoloških standarda. Radovi na sanaciji podmorskog ispusta izvođeni su u veoma otežanim uslovima, uzimajući u obzir brojne faktore kao što su dužina oštećenja, dubina na kojoj su vršeni radovi i promjenljivost stanja morskog dna zavisno od vremenskih uslova koji su u najvećoj mjeri i diktirali dinamiku radova. U cilju unaprijeđenja odvođenja otpadnih voda sa fekalne crpne stanice „Volujica“ ugrađen je poseban uređaj – sjeckalica za otpadne vode čime se u značajnoj mjeri štite pumpe od oštećenja krupnim otpadnim materijalom čime se produžava njihov vijek trajanja.

Takođe, tokom godine je započela implementacija sistema za merenje, nadzor i kontrolu (SCADA) koji će značajno skratiti vrijeme za reagovanje u slučaju bilo kakvih problema u funkcionisanju. Takođe, SCADA će omogućiti brže i efikasnije prikupljanje

veće količine podataka o sistemu, a time i lakše donošenje odluka u cilju unapređenja njegove funkcionalnosti. Uvođenjem SCADA sistema Društvo uvodi savremeni način rada koji osigurava veću efikasnost i sigurnost sistema. Implementacija ovakvog sistema predstavlja značajan tehnološki iskorak ka potpunoj modernizaciji i efikasnijem upravljanju vodosnabdijevanjem. SCADA će značajno pojednostaviti praćenje stanja u sistemu i to: rada pumpnih stanica, postrojenja za hlorisanje i neutralizaciju hlora, mjerenja protoka u sistemu i nivoa vode u rezervoarima, a time i brže donošenje odluka u upravljanju i rješavanju problema. Za početak implementiranja sistema SCADA izdvojeno je 78.589,50€.

Važno je napomenuti da je u toku godine nabavljeno 13 novih pumpi za pitku i otpadnu vodu, čiji je pregled dat u tabeli sprovedenih aktivnosti u nastavku teksta. Nabavka novih pumpi ključna je za stabilno vodosnabdijevanje i zaštitu životne sredine. Nove pumpe smanjuju potrošnju električne energije i troškove održavanja, dok sa druge strane obezbjeđuju građanima dovoljnu količinu pitke vode kao i efikasnije odvođenje otpadnih voda. Nabavka novih pumpi iznosila je 108.895,16€.

U toku 2024. godine izvršena je obnova mehanizacije nabavkom nove građevinske mašine rovokopača, tri putnička vozila, tri teretna vozila i dva polovna teretna vozila čime su se značajno unaprijedili uslovi i efikasnost rada, kao i održavanje vodovodne mreže. Nova oprema omogućava brže i lakše izvođenje radova, posebno prilikom sanacije kvarova i rekonstrukcije distributivne mreže. Zahvaljujući novim mašinama vrijeme potrebno za popravku se smanjuje, pa samim tim se smanjuje i trajanje prekida vodosnabdijevanja. Pored povećanja operativne efikasnosti, nova mehanizacija doprinosi smanjenju troškova održavanja. Takođe, poboljšani su i uslovi rada zaposlenih njihva sigurnost. Ukupna investicija iznosila je 212.906,57€.

Sve navedene aktivnosti potvrđuju posvećenost ka unaprijeđenju komunalnih usluga kako bi građani imali stabilno, pouzdano i kvalitetno vodosnabdijevanje.

U nastavku je dat pregled sprovedenih aktivnosti po mjesnim zajednicama koji se odnose na unaprijeđenje vodovodne i kanalizacione mreže.

MJESNA ZAJEDNICA CRMNICA

1	Radovi na održavanju i unaprijeđenju vodovodne mreže i pripadajućih objekata
	• Popravka cjevovoda PVC Ø160mm u naselju Virpazar blizu benzinske stanice; • Popravka cjevovoda ČC DN400mm na više lokacija u zonama izvorišta Velje Oko i Orahovo Polje. Zbog dotrajalosti cjevovoda kvarovi se pojavljuju dosta često. Na nekim lokacijama nije moguće prići odgovarajućom mehanizacijom dok je u zimskom periodu na izvorištu Velje Oko nivo podzemnih voda dosta visok što dodatno otežava radove na popravkama; • Redovne popravke instalacija na seoskim vodovodima.
2	Rekonstrukcija pumpnih stanica za pitku vodu
	• Pregled i zamjena neispravne opreme i to : elektro-opreme, zatvarača, odzračnih ventila, manometara i drugo kod bunara na izvorištima Velje Oko i Orahovo polje; • Nabavka, ugradnja i puštanje u rad nove pumpe za hlorsanje kod bunara B7 u Orahovom polju; • Servis hlorne opreme kod bunara B7 u Orahovom polju; • Servis pumpi za vodu na bunarima B2, B7 i B11 u Orahovom polju; • Saradnja sa Mjesnom zajednicom i Opštinom Bar u vezi rješavanja problema u vodosnabdijevanju sela Komarno, Brčeli, Orahovo, Dupilo i Popratnice.
3	Rekonstrukcija pumpnih stanica za otpadnu vodu
	• Nabavka dvije rezervne pumpe za otpadnu vodu za FCS "Virpazar"; • Servis pumpi za otpadnu vodu u FCS "Virpazar".

MJESNA ZAJEDNICA SPIČ

1	Radovi na održavanju i unaprijeđenju vodovodne mreže i pripadajućih objekata
	• Popravka ograde oko objekta pumpne stanice "Sutomoru"; • Popravka cjevovoda ČC DN450mm u ulici Save Kovačevića u Sutomoru; • Popravka dotrajalog cjevovoda AC DN100mm na više lokacija u ulici Save Kovačevića u Sutomoru; • Više intervencija zbog havarija na cjevovodu PVC Ø280mm u Spičanskoj ulici. Ovaj cjevovod je u izuzetno lošem stanju, te je potrebno planirati njegovu rekonstrukciju jer svaka havarija dovodi do značajnih gubitaka i poremećaja u vodosnabdijevanju; • Popravke azbest cementnog cjevovoda AC DN100mm u Njegoševoj ulici; • Rekonstrukcija, odnosno, zamjena cca 350m dotrajalog cjevovoda AC DN100mm sa cjevovodom PE DN110mm u Njegoševoj ulici kao i izmještanje svih kućnih priključaka na novi cjevovod. Isključenje cjevovoda AC DN100mm sa mreže. Ovim radovima su riješeni problemi sa velikim gubicima, troškovima održavanja i čestim prekidima vodosnabdijevanja; • Izmještanje vodovodnih priključaka u Kosovskoj ulici u Sutomoru i isključenje dotrajalih vodovodnih cijevi sa mreže; • Nabavka novog elektromagnetnog mjerača protoka DN350 za potrebe mjerenja količine vode, koja se sa izvorišta Velje Oko i Orahovo polje potiskuje ka Sutomoru i Baru; • Popravka azbest cementnog cjevovoda AC DN100mm u naselju Rutke.
2	Radovi na održavanju i unaprijeđenju kanalizacionog sistema
	• Redovno čišćenje crpilišta i automatske rešetke za otpadni materijal u fekalnoj crpnoj stanici

	“Novi Botun”; • Redovno čišćenje kolektora atmosferske kanalizacije na Obali Iva Novakovića; • Kompletna zamjena oštećenog čeličnog kolektora Ø300mm sa polietilenskim kolektorom kod lokala “Tri Duda” na Obali Iva Novakovića. Izvedeni su hitni radovi u spriječavanja izlivanja otpadnih voda ka Sutomorskoj plaži.
3	Rekonstrukcija pumpnih stanica za pitku vodu
	• Zamijena dotrajale potisne kolone (cca 40m) novom u bunaru B1 u Čanju. Izvršen je remont potopne pumpe za vodu. Takođe, servisiran je elektro ormar, montirana je nova pumpa i nove sonde za nivo vode; • Zamijena kompletne potisne kolone pumpe na bunaru B2 u Čanju; • Servis hlorne opreme u U P.S. “Čanj”; • Servisirana je jedna pumpa u PS “Čanj” kod izvorišta Vrelo; • Nabavka dvije nove pumpe za PS “Čanj”; • Nabavka i zamjena neispravnog softstartera (elektro oprema), servis hidraulike i zamjena ležajeva na motoru pumpe u P.S. "Sutomore" ; • Nabavka rezervne pumpe za hlorisanje kod P.S. “Sutomore”; • Servis hlorne opreme u P.S. “Sutomore”; • Nabavka nove pumpe za vodu za P.S. “Zagrađe”. Ugradnja i puštanje u rad su u fazi realizacije; • Remont jedne pumpe za čistu vodu u P.S. "Brca" ; • Zamjena jedne pumpe rezervnom u P.S. "Brca". Neispravni dio pumpe je servisiran. Takođe, izvršena je zamjena jednog dijela potisne kolone; • Servis hlorne opreme u P.S. “Brca” ; • Remont dvije pumpe za čistu vodu u P.S. "Pobrđe" ; • Remont jedne pumpe za čistu vodu u P.S. "Rutke"; • Remont jedne pumpe za čistu vodu u P.S. "Suvi Potok"; • Remont jedne pumpe za čistu vodu u P.S. "Ratac" .
4	Rekonstrukcija pumpnih stanica za otpadnu vodu
	• Nabavka i ugradnja nove pumpe za otpadnu vodu za F.C.S. "Čanj 2”; • Urađen je servisni pregled pumpnih agregata u FCS “Botun”.

MJESNA ZAJEDNICA ŠUŠANI

1	Radovi na održavanju i unaprijeđenju vodovodne mreže i pripadajućih objekata
	• Popravke čeličnih cjevovoda DN400mm i DN300mm iznad magistralnog puta Petrovac - Bar na više lokacija kod Crvene plaže i u Zelenom Pojasu. Oba cjevovoda su prosječne starosti 40 godina i na pojedinim dionicama su u vrlo lošem stanju i nepristupačni za sanaciju zbog izgrađenih objekata; • Popravka na cjevovodu PE DN90mm kod mosta Đedovića u naselju Gornji Šušanj; • Izmještanje vodovodnih priključaka na kraju Jugoslovenske ulice u naselju Ilino i isključenje starih cijevi sa mreže; • Popravka azbest cementnog cjevovoda AC DN150mm u ulici Crnogorskih serdara u naselju Ilino; • Remont pumpe za čistu vodu u P.S. "Ilino".

2	Radovi na održavanju i unaprijeđenju kanalizacionog sistema
	• Čišćenje atmosferskog kolektora i rekonstrukcija gornje ploče šahte u ulici Medovskih rodoljuba u naselju Ilino; • Sanacija dijela atmosferskog kolektora i izrada novog slivnika u Jadranskoj ulici u naselju Ilino; • Izmještanje kanalizacionih priključaka na novi fekalni kolektor na kraju Jugoslovenske ulice u naselju Ilino; • Redovno je vršeno čišćenje crpilišta u fekalnoj crpnoj stanici "Šušanj" kao i glavnog kolektora u Ulici IV Crnogorske proleterske brigade.
3	Rekonstrukcija pumpnih stanica za pitku vodu
	• Remont pumpe za čistu vodu u P.S. "Ilino".

MJESNA ZAJEDNICA BAR V - SUTORMAN

1	Radovi na održavanju i unaprijeđenju vodovodne mreže i pripadajućih objekata
	• Izmještanje vodovodnih priključaka na novoizgrađenu vodovodnu mrežu u ulici Vitorija Paganinija u naselju Mandarići. Radovi su izvođeni kako bi se isključile stare instalacije, smanjili gubici i troškovi učestalih intervencija zbog kvarova; • Popravke dotrajale vodovodne mreže na više lokacija u Tršanjskoj ulici; • Nabavka pumpe za vodu koja bi poboljšala stanje vodosnabdijevanja naselja Mandarići, naročito u toku ljetnje sezone. Rješavanje problema u vodosnabdijevanju Mandarića biće nastavljeno nakon rješavanja imovinsko pravnih odnosa za lokaciju predviđene pumpne stanice. Nakon toga je planirana izrada projektno tehničke dokumentacije potrebne za izgradnju pumpne stanice.
2	Radovi na održavanju i unaprijeđenju kanalizacionog sistema
	• Izvedena je nova gornja ploča kanalizacione šahte u Ulici nadbiskupa Dobrečića, zbog oštećenja na šahti uslijed saobraćajnog opterećenja; • Izmještanje kanalizacione šahte ispred ulaza u dvorište Barske nadbiskupije.

MJESNA ZAJEDNICA BAR IV - BURTAIŠI

1	Radovi na održavanju i unaprijeđenju vodovodne mreže i pripadajućih objekata
	• Popravka na cjevovodu PE DN110mm u ulici Taraboških junaka; • Popravka na cjevovodu AC DN75mm u novoj saobraćajnici između Ulice Taraboških junaka i ulice Zubački put.

MJESNA ZAJEDNICA BAR II - POLJE

1	Radovi na održavanju i unaprijeđenju vodovodne mreže i pripadajućih objekata
	• Popravka cjevovoda PVC DN160mm u ulici Đuzepea Volpija; • Popravka cjevovoda PVC DN160mm na više lokacija u Tabijskoj ulici; • Zamjena dotrajale vodovodne mreže sa PE DN110mm u Monopolskoj ulici u naselju Polje; • Polaganje vodovodne cijevi i izrada vodovodnog priključka za objekat crkve u naselju Lovrenac; • Izmještanje vodovodnih cijevi manjeg profila i izmještanje priključaka blizu rasadnika u Beogradskoj ulici.

MJESNA ZAJEDNICA BAR III - BJELIŠI

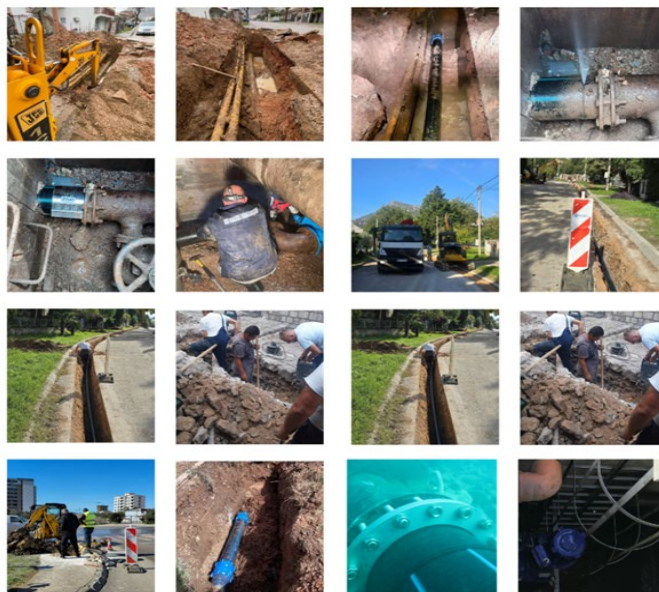
1	Radovi na održavanju i unaprijeđenju vodovodne mreže i pripadajućih objekata
	• Ugradnja novog vazdušnog ventila ispred skladišta "KIPS" u Ulici majora Milovana Mećikukića.
2	Radovi na održavanju i unaprijeđenju kanalizacionog sistema
	• Čišćenje kolektora fekalne kanalizacije u Ulici kraljice Jelene Anžuske.

MJESNA ZAJEDNICA STARI BAR

1	Radovi na održavanju i unaprijeđenju vodovodne mreže i pripadajućih objekata
	• Popravka azbest cementnog cjevovoda AC DN300mm na više lokacija u naselju Gornje Zaljevo. Cjevovod je starosti oko 50 godina, trasiran kroz privatne posjede što u velikoj mjeri otežava pristup i izvođenje radova. Takođe, na nekim lokacijama intervencije ne bi bile moguće zbog objekata koji su izgrađeni u njegovoj neposrednoj blizini. Iz navedenih razloga potrebno je planirati njegovo izmještanje na javnim površinama; • Popravka cjevovoda PVC DN110mm u ulici Mitra Ratkovića; • Popravka cjevovoda PE DN110mm na više lokacija u Ulici nadbiskupa Šimuna Milinovića u naselju Gretva; • Popravka cjevovoda PVC DN160mm na dvije lokacije duž nove kaldrme ispod bedema Starog Grada; • Čišćenje rezervoara "Zaljevo 1" nakon popravke cjevovoda regionalnog vodovoda; • Zamjena dotrajalih vodovodnih cijevi sa novim PE Ø63mm u naselju Gornje Zaljevo. Izvedena je zamjena dvije dionice. Jedne blizu magistralnog puta u dužini cca 95m i druga u višojem dijelu naselja u dužini cca 190m; • Izmještanje osam priključaka na novi cjevovod DCI DN250mm uz magistralni put Bar-Ulcinj u blizini prodavnice HDD "Laković" i isključenje starih cijevi sa mreže.
2	Rekonstrukcija pumpnih stanica za pitku vodu
	• Izveden je novi usisni razvod za pumpnu stanicu "Stari Bar", zbog čestih prekida vodosnabdijevanja naselja Gretva ; • Nabavka, ugradnja i puštanje u rad novog elektromagnetnog mjerača protoka DN80 za mjerenje količine distribuirane vode od rezervoara "Spile" ka naselju Brbot; • Nabavka, ugradnja i puštanje u rad novog elektromagnetnog mjerača protoka DN100 za mjerenje količine distribuirane vode od rezervoara "Stari Bar" ka naselju Gretva; • Ugradnja rezervnog elektromagnetnog mjerača protoka DN150 za mjerenje količine vode koja se sa rezervoara "Spile" transportuje do rezervoara "Stari Bar"; • Nabavka, ugradnja i puštanje u rad novog elektromagnetnog mjerača protoka DN300 za mjerenje količine distribuirane vode od kaptaže "Zaljevo" ka naseljima Zaljevo, Tomba, Mirovica, Bartula, Rap, Donja Čeluga, Lovrenac i dijelu naselja Polje.
3	Rekonstrukcija, sanacija izvorišta i modernizacija hlornih postrojenja
	• Popravka ograde oko objekta rezervoara "Spile"; • Molerski radovi na objektu rezervoara "Spile"; • Ugradnja opreme za SCADA odnosno sistem za merenje, nadzor i kontrolu na rezervoarima "Spile" i "Stari Bar" kao i na izvorištu "Kajnak".

MJESNA ZAJEDNICA BAR I - TOPOLICA

1	Radovi na održavanju i unaprijeđenju vodovodne mreže i pripadajućih objekata
	• Popravka na cjevovodu PE DN90mm u Makedonskoj ulici; • Popravka cjevovoda PE DN225mm na Bulevaru dinastije Petrović; • Popravka cjevovoda PVC DN225mm uz željeznički kolosjek na kraju Borske ulice; • Popravka cjevovoda PVC DN110mm u ulici Danila Lekića; • Popravka na cjevovodu PE DN63mm u Ulici vojvode Maša Đurovića.
2	Radovi na održavanju i unaprijeđenju kanalizacionog sistema
	• Dovršeni su radovi na sanaciji podmorskog ispusta iza brda Volujica. Čišćenje morskog dna od nanosa, uklanjanje oštećene dionice cjevovoda, ugradnja cca 50m cjevovoda PE DN400mm sa montažom spojnica, podvodno betoniranje i postavljanje betonskih opteživača; • Redovno čišćenje grube rešetke na gravitacionom kolektoru ispred stare fekalne pumpne stanice "Volujica"; • Periodično čišćenje pumpi u novoj fekalnoj pumpnoj stanici "Volujica" zbog nagomilavanja otpadnog materijala; • Popravka fekalnog kolektora PVC DN 500mm na Bulevaru dinastije Petrović.
3	Rekonstrukcija pumpnih stanica za otpadnu vodu
	• Nabavka, ugradnja i puštanje u rad sjeckalice (grindera) za čvrsti materijal u otpadnoj vodi u F.C.S. "Volujica"; • Zamjena nesipravnih komponenti u elektro ormaru F.C.S. "Volujica"; • Zavarivački radovi na potisnom cjevovodu F.C.S. "Volujica"; • Remont dvije pumpe za otpadnu vodu iz FCS "Topolica", nabavka i zamjena neispravnih elektronskih komponenti koje služe za kontrolu automatskog rada pumpi.

U toku 2024. godine realizovale su se i brojne aktivnosti koje se odnose na:

- ✓ Održavanje prostora oko objekata na vodovodnoj i kanalizacionoj mreži (košenje i čišćenje oko kaptaža, rezervoara, pumpnih stanica itd.) i održavanje samih objekata kroz rekonstrukciju fasade;
- ✓ Redovni transport vode do bezvodnih područja na teritoriji opštine Bar za čije potrebe je obezbijeđena još jedna cistijerna za vodu za piće zapremine 6m³;
- ✓ Crpljenje septičkih jama u zonama gdje nije izgrađena fekalna kanalizacija;
- ✓ Pružanje pomoći Službi zaštite i spašavanja prilikom gašenja požara na više lokacija u toku ljetnjeg perioda;
- ✓ Redovno ispiranje vodovodne mreže na više muljnih ispusta u gradu u cilju obezbjeđenja potrebnog kvaliteta vode, kao i ublažavanja pojave zamućenja vode u toku perioda obilnih padavina;
- ✓ Saradnju sa predstavnicima Opštine Bar i izvođačima prilikom realizacije projekata hidrotehničke infrastrukture;
- ✓ Redovno nedjeljno mjerenje količina vode na izvorištima koje se distribuiraju u vodovodni sistem Bara. Izrada mjesečnih izvještaja o količini proizvedene i količini fakturisane vode;
- ✓ Prikupljanje, objedinjavanje i ažuriranje prostornih i numeričkih podataka o katastru vodovoda i kanalizacije za 2024. godinu i unos podataka u GIS;
- ✓ Priprema i dostava podataka po zahtjevu Državne revizorne institucije;
- ✓ Izvršen je popis i identifikacija postojeće komunalne infrastrukture.

Pregled postupanja po dostavljenim zahtjevima od strane fizičkih i pravnih lica	
Izdavanje gradilišnih priključaka	6
Izdavanje priključka na atmosfersku kanalizaciju	1
Izdavanje priključaka na fekalnu kanalizaciju	5
Registracija novih vodovodnih priključaka (20 zahtjeva)	354
Izdavanje tehničkih uslova za projektovanje	166
Izdavanje saglasnosti na projektno tehničku dokumentaciju	99
Izdavanje potvrda i izvoda iz katastra podzemnih instalacija	65
Nalog i realizacija zamjene vodomjera	3061
Zahtjevi za izmještanje instalacija i vodomjernih šahti	8
Evidencija privremenih korisnika	340
Razdvajanje na vodovodnim priključcima	21

7. POLITIKA KVALITETA VODE I MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar organizuje i vodi svoju poslovnu politiku, društveno odgovorno, ekološki svjesno, oslanjajući se na zakonske okvire Republike Crne Gore i osnovnih propisa lokalne samouprave. Osnovni zakonski propisi Crne Gore koji regulišu ovu temu su: Zakon o životnoj sredini (Sl.list Crne Gore br. 052/16), Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl.list RCG br. 080/05, te sl.list br. 040/10, 070/10, 040/11 I 027/13), Zakon zaštite prirode (Sl.list RCG, br. 054/16) Zakon o komunalnim djelatnostima (Sl.list RCG br.055/16,074/16 I 002/18, Zakon o zaštiti i zdravlju na radu (Sl.list RCG br. 034/14 I 044/18). Osnovni lokalni propis je Odluka o odvođenju i prečišćavanju fekalnih voda (Sl.list CG- opštinski propis, br.8/07)

U skladu sa članom 9. Zakona o životnoj sredini društvo obavlja sljedeće aktivnosti na obezbjeđenju zaštite životne sredine: održivo korišćenje prirodnih resursa, dobara i energije, vrši se kontrola aktivnosti i rada postrojenja koja predstavljaju rizik, odnosno, koja mogu prouzrokovati opasnost po životnu sredinu i zdravlje ljudi.

Navodimo osnovne aktivnosti u protekloj godini na polju zaštite životne sredine: redovno su održavane zone sanitarne zaštite oko izvorišta i bunara; redovno je vršeno uzorkovanje i analiza vode; kontrola ispravnosti uređaja za hlorisanje vode i koncentraciju rezidualnog hlora u vodi kako na izvorištima tako i na više definisanih lokacija na vodovodnoj mreži; po potrebi su rađene redovne kontrole mutnoće vode, o čemu je javnost blagovremeno informisana.; redovno je vršeno čišćenje kolektora atmosferske kanalizacije i svih slivničkih rešetki, čišćenje kolektora fekalne kanalizacije, uz redovno čišćenje svih fekalnih crpnih stanica; po zahtjevima potrošača izdavani su novi kanalizacioni priključci na novoizgrađenim kolektorima, nakon čega su upojni bunari i septičke jame u privatnom vlasništvu stavljane van funkcije.

Osnovna misija ovog Društva je isporuka higijenski ispravne i kvalitetne vode krajnjim korisnicima, koja zadovoljava standarde propisane važećim zakonskim propisima. Takođe, jedan od prioriteta je i očuvanje životne sredine. Preventivnim aktivnostima koje sprovodimo dajemo doprinos smanjenju negativnog uticaja na prirodu i čovjekovu okolinu, poštujući zakonske propise iz oblasti zaštite životne sredine.

Napominjemo da naše Društvo od 2017.godine posjeduje HACCP sertifikat čime potvrđuje da uspješno primjenjuje HACCP sistem koji ispunjava sve zahtjeve Codex Alimentarius CAC/RCP 1-1969, Rev.4-2003 u oblasti proizvodnje i distribucije vode iz vodovodne mreže za ljudsku upotrebu. Sertifikat je izdao Crnogorski institut za sertifikaciju i kvalitet (CISK).

Jedna od najvažnijih aktivnosti u toku cijele godine je permanentna kontrola higijenske ispravnosti vode za piće. Tokom 2024. godine izvršeno je 438 mikrobioloških i fizičko-hemijskih analiza uzoraka vode, osnovnog A obima 430 uzoraka, periodičnog B obima 7 uzoraka i periodičnog C obima 1 uzorak. Od ukupnog broja uzetih uzoraka 75 uzoraka je sirova, dok je 363 hlorisana voda. Pored navedenih analiza, vrši se i redovna interna kontrola količine rezidualnog hlora na svim kaptažama više puta dnevno, o čemu se vodi evidencija.

Ovdje treba napomenuti da se sirova voda prije upotrebe dezinfikuje kako bi se eliminisala eventualna mikrobiološka neispravnost, odnosno, kako bi se voda dovela do propisom definisanih kriterijuma prema važećem Pravilniku o parametrima, provjeri usaglašenosti, metodama, načinu, obimu analiza i sprovođenju monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu. Veliki broj fizičko-hemijskih neispravnih analiza povezuju se sa obilnim padavinama, kada je vrijednost mutnoće iznad dozvoljenih granica i tada se radi veći broj analiza.

Proračun neispravnosti je rađen pojedinačno za sirovu i hlorisanu vodu, u odnosu na ukupan broj urađenih analiza sirove i hlorisane vode.

Analizom 363 uzoraka hlorisane vode zdravstvena ispravnost (mikrobiološka i fizičko-hemijska ispravnost) je utvrđena u 82,37% (299). Uzroci zdravstvene neispravnosti 17,63% (64) kontrolisanih uzoraka vode na postojeću zakonsku regulativu su: mikrobiološka neispravnost 12,50% (9), fizičko-hemijska neispravnost 79,17% (57), dok je udruženu mikrobiološku i fizičko-hemijsku neispravnost pokazalo 8,33% (6) tokom 2024. godine.

Analizom 75 uzoraka sirove vode zdravstvena ispravnost (mikrobiološka i fizičko-hemijska ispravnost) je utvrđena u 20,00% (15). Uzroci zdravstvene neispravnosti 80,00% (60) kontrolisanih uzoraka vode na postojeću zakonsku regulativu su: mikrobiološka neispravnost 74,29% (52), fizičko-hemijska neispravnost 18,57% (13), dok je udruženu mikrobiološku i fizičko-hemijsku neispravnost pokazalo 7,14% (5) tokom 2024. godine.

U slučajevima kada parametri nisu bili u dozvoljenim granicama vršili smo ispiranje vodovodne mreže na za to predviđenim muljnim ispustima na mreži. Takođe, ukoliko je to bilo neophodno, regulisana je koncentracija slobodnog hlora do dozvoljenih granica.

Redovno je ponavljano uzorkovanje i analiza vode sa onih točecih mjesta na kojima se pokazalo da rezultati analize nisu bili u skladu sa važećim Pravilnikom. Putem sredstava javnog informisanja redovno su obavještavani korisnici o promjenama ispravnosti vode za piće.

Na osnovu preporuke DRI, privredno društvo je tokom 2024. godine putem obavještenja upoznalo pravna lica i preduzetnike koji ispuštaju otpadne vode u javnu kanalizaciju o njihovoj obavezi u skladu sa važećom zakonskom regulativom iz ove oblasti.

U skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu, za projekte koji bi mogli ugroziti životnu sredinu, tražimo saglasnost nadležnog organa na elaborat ili odluke da nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu. Ukoliko nijesmo sigurni kakve sve negativne posljedice može izazvati neki od projekata, sprovode se sve raspoložive procedure za ocjenu očekivanih uticaja na zdravlje ljudi i uticaja na životnu sredinu.

DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar u protekloj godini u skladu sa Zakonom nije evidentirano kao zagađivač životne sredine, niti je po tom osnovu bilo kaznenih mjera od strane ekološke inspekcije.

8. SEKTOR ZA OPŠTE, PRAVNE I KOMERCIJALNE POSLOVE

U Službi za pravne, administrativne i opšte poslove u izvještajnom periodu su pripremana rješenja o pravima i obavezama zaposlenih, ugovori o radu i aneksi ugovora o radu. Obavljani su poslovi koji se odnose na primjenu Zakona o slobodnom pristupu informacijama. Konstantno se radilo na unaprijeđenju i modernizaciji programa centralne kadrovske baze podataka. Takođe su se obavljali poslovi čuvanja registratorske i arhivske građe, izlučivanje bezvrijednog registratorskog materijala, odabir i vrednovanje arhivske građe kojima su protekli rokovi čuvanja uz odobrenje Državnog arhiva, uništavanje bezvrijednog registratorskog materijala, predaja arhivske građe Državnom arhivu, utvrđivanje Liste kategorija registratorske građe sa rokovima čuvanja; obavljanje kurirskih poslova, vođenje propisanih evidencija i vršenje drugih poslova iz djelokruga Službe koji se odnose na kancelarijsko poslovanje i arhivsku djelatnost i druge poslove u skladu sa propisima.

U toku 2024.godine Služba za pravne, administrativne i opšte poslove postupajući po preporukama Državnog Arhiva Cetinje pripremila je niz pravnih akata kao što su Pravilnik o kancelarijskom i arhivskom poslovanju i Listu kategorija registratorske građe DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar.

DOO „Vodovod i kanalizacija“ Bar je kolektivno osigurao zaposlene od povreda na radu i profesionalnih bolesti, a osim ovakvog osiguranja uvedeno je i dopunsko zdravstveno osiguranje za slučaj teških bolesti i hirurških intervencija.

Društvo je u okviru organizovanja rada uredilo pitanja zaštite i zdravlja na radu u skladu sa Zakonom. Tokom 2024. godine vršene su kontrole poštovanja odredbi Zakona o zaštiti i zdravlja na radu u pogledu upotrebe HTZ opreme, kao i redovnih sistematskih pregleda zaposlenih.

Služba nabavke i službenici za javne nabavke su vršili nabavke roba, usluga i radova u skladu sa procedurama definisanim odredbama Zakona o javnim nabavkama. Aktivnosti koje su vršene uključuju identifikaciju potreba, analizu tržišta, obezbjeđivanje jednakosti, konkurencije i zaštite diskriminacije ponuđača. Transparentno i odgovorno postupanje doprinijelo je efikasnom poslovanju i osiguranju kvalitetnih resursa i ostvarivanju postavljenih ciljeva.

Kao obveznici primjene Zakona o javnim nabavkama, u 2024. godini, ovo Društvo je raspisalo 14 otvorenih postupka (tendera) za nabavku roba i usluga, 1 pregovarački postupak i 18 postupaka jednostavne nabavke, ukupno 33 postupka, čiji je procenat realizacije 85%, za koje su zaključeni ugovori u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama

i Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki. Postupci javnih nabavki sprovodili su se na transparentan način, objavljivanjem dokumentacije u Elektronskom sistemu javnih nabavki čime se obezbjeđivala konkurencija između privrednih subjekata u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, izbjegavanjem primjene diskriminatorskih uslova i kriterijuma ili mjera kojima se favorizuju pojedini privredni subjekti.

Zaposleni su i u toku prethodne godine redovno pratili izmjene i dopune ZJN i Pravilnika o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki i u skladu sa tim vršili poslove iz oblasti javnih nabavki. Ministarstvu finansija – Direktoratu za politiku javnih nabavki su u zakonskom roku dostavljeni svi izvještaji i evidencije na propisanim obrascima.

Djelatnost Unutrašnje službe zaštite se odnosi na spriječavanje protivpravnih radnji usmjerenih prema licima i imovini koji se štite, kao i na zaštitu zaposlenih od svakog oblika ugrožavanja njihove bezbjednosti u skladu sa Zakonom o zaštiti lica i imovine (Sl.list Crne Gore br.43/18) i podzakonskim propisima donijetim na osnovu tog zakona.

U 2024. godini Unutrašnja služba zaštite vršila je u kontinuitetu svakodnevne obilaskе jedanaest objekata koji su u skladu sa Zakonom o zaštiti lica i imovine (Sl.list Crne Gore br.43/18) označeni kao obavezno štićeni objekti. Pored redovne kontrole vršile su se i intervencije po prijavi iz operativnog centra kojih je u 2024.godini bilo 24. Najveći broj prijava se odnosio na ispade sistema tehničke zaštite usljed nedostatka električne energije prouzrokovane lošim vremenom ili gubljenja internet konekcije na određenoj lokaciju u tom trenutku. U samo jednom registrovan je fizički upad na lokaciji Velje oko o čemu su bili obaviješteni Uprava policije i to Sektor Jug za opštu nadležnost i Sektor Jug za pogranične poslove.

Takođe, svakodnevno je vršen monitoring upotrebe i kretanja službenih vozila što doprinosi smanjenju troškova materijala, povećava efikasnost i poboljšava bezbjednost .

U julu mjesecu 2024.godine implementiran je sistem za elektronsku identifikaciju prisutnosti na radnom mjestu čime se omogućilo automatsko praćenje radnog vremena. Navedeni sistem pruža precizne podatke o radnom vremenu, poboljšava organizaciju rada i povećava produktivnost.

U izvještajnom periodu se pristupilo održavanju mehaničke zaštite, odnosno postavljanju ograda na štićenim objektima, kao i na održavanju travnatih površina. Izvršeno je i redovno polugodišnje baždarenje protivpožarnih aparata i opreme u Vatrogasnoj službi, kao i provjera ispravnosti svih hidranata.

9. SEKTOR ZA EKONOMSKO – FINANSIJSKE POSLOVE

Trenutno poslovno okruženje ispunjeno je brojnim izazovima, među kojima su inflacija, rast cijena materijala, nestabilne ekonomske prilike i nepovoljna zakonska rješenja. Komunalna društva, kao ključni infrastrukturni segment, nijesu izuzeta iz navedenih negativnih trendova. Povećanje troškova materijala i ostalih sredstava neophodnih za rad direktno utiču na povećanje operativnih troškova, dok ekonomska nestabilnost smanjuje mogućnost dugoročnog planiranja. Takođe, regulatorni okvir nameće dodatne obaveze bez osiguranih finansijskih izvora što dodatno otežava poslovanje.

U ovakvom okruženju društvo je moralo razviti strategije prilagođavanja koje uključuju efikasno upravljanje troškovima, optimizaciju resursa i unaprijeđenje poslovnih procesa.

Sektor za ekonomsko-finansijske poslove ima važnu ulogu u poslovanju ovog privrednog društva jer obuhvata sve aktivnosti vezane za finansijsko upravljanje i računovodstvo, očitavanje mjernih instrumenata i naplatu računa za utrošenu vodu i usluge odvođenja otpadnih voda. Preduzetim aktivnostima osigurava se stabilnost poslovanja, efikasno upravljanje prihodima i rashodima uz pridržavanje finansijskih i računovodstvenih propisa.

Jedna od osnovnih aktivnosti jeste očitavanje mjernih instrumenata, što omogućava precizno evidentiranje potrošnje vode kod svakog korisnika. Na osnovu tih podataka vrši se obračun potrošnje i izdavanje računa, što je ključno za pravovremenu i tačnu naplatu. Naplata računa predstavlja osnovni izvor prihoda društva i omogućava finansiranje tekućih troškova i troškova održavanja infrastrukture.

Takođe, finansijski poslovi unutar sektora obuhvataju vođenje knjigovodstvenih evidencija, izradu finansijskih izvještaja, kontrolu troškova i finansijsko planiranje. Pravilno i precizno planiranje omogućava likvidnost društva.

U toku 2024. godine nastavilo se sa aktivnostima iz prethodnih godina koje se odnose na: adekvatno organizovanje očitavanja potrošnje i način obračuna, monitoring efikasnosti, ažuriranje baze podataka, preduzimanju svih raspoloživih mjera u cilju smanjenja gubitaka na mreži prouzrokovanih neispravnosću mjernih instrumenata, suzbijanju nelegalne potrošnje, kao i optimizaciji naplate potraživanja od korisnika.

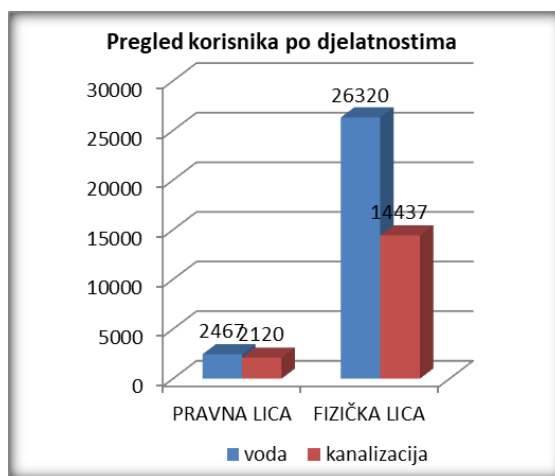
Na dan 31.12.2024. godine ukupan broj korisnika je iznosio 28.787 i sastoji se iz dvije glavne kategorije i to fizičkih lica 26.320, dok je pravnih lica 2.467. Pored priključenosti na vodovodni sistem značajan pokazatelj u poslovanju je broj korisnika

priključenih na kanalizacionu mrežu. Od ukupnog broja korisnika, 16.557 je priključeno na kanalizacionu mrežu.

Najveći procenat učešća u broju korisnika imaju korisnici iz kategorije fizička lica i to 91,43%, dok se 8,56% odnosi na korisnike iz kategorije pravna lica. Kao što se vidi iz strukture korisnika fizička lica čine najveći dio korisničke baze, dok pravna lica, iako ih je znatno manje, često predstavljaju veće potrošače vode i značajan segment prihoda.

U toku godine zabilježen je rast broja korisnika kroz nove priključke i to na vodovodnu mrežu za 796, dok se broj priključaka na kanalizacionu mrežu povećao za 397.

Pregled korisnika po djelatnostima		
Broj priključaka	voda	kanalizacija
PRAVNA LICA	2467	2120
FIZIČKA LICA	26320	14437
Ukupno	28787	16557

U osnovi poslovanja prioritetni cilj je zadovoljstvo korisnika usluga i vođenje socijalno odgovorne politike. Subvencija je dio strategije društva za odgovorno i društveno angažovano poslovanje, pri čemu se nastoji da se očuva održivost sistema uz istovremenu podršku korisnicima, naročito ranjivim kategorijama. U tom cilju, u toku 2024.godine nastavilo se sa realizacijom niza subvencija korisnicima usluga, među kojima je i nova kategorija onkoloških bolesnika.

Pravo na subvenciju plaćanja po osnovu utrošene vode ostvaruju potrošači koji su korisnici materijalnog obezbjeđenja, na način što im se mjesečni račun umanjuje za

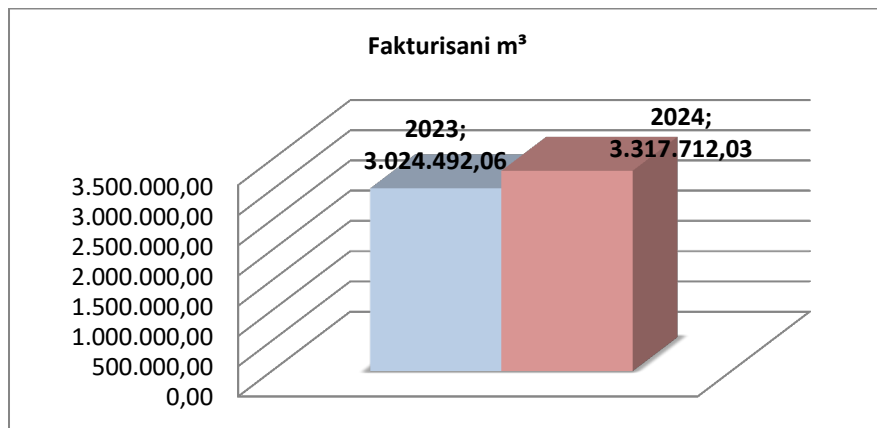
10 m³, dok se slabovidim licima, licima oboljelim od multipla-skleroze, paraplegičarima i onkološkim bolesnicima mjesečni račun umanjuje za 5m³.

Takođe, za sve korisnike koji svoje obaveze izmiruju u zakonski predviđenom roku propisana je stimulativna mjera umanjenja računa za tekući mjesec za 5%. Ovo pravo prosječno mjesečno ostvaruje 5.976 korisnika.

Društvo je u toku godine ispostavilo 256.773 računa za utrošenu vodu. Uvođenjem mogućnosti primanja računa elektronskim putem ostvaruju se brojne prednosti kako za društvo tako i za samog korisnika. Elektronski račun znači uštedu troškova vezanih za potrošnju papira, tonera, štampe i poštarine. Takođe, digitalizacija procesa doprinosi i ekološkoj održivosti smanjujući negativan uticaj na životnu sredinu. Elektronskim putem ispostavljeno je 30.116 računa.

Analizom fakturisanih količina u 2023. i 2024. godini uočava se rast isporučene količine vode korisnicima. U 2023. godini ukupno je krajnjim korisnicima fakturisano 3.024.492,06 m³, dok je u 2024. godini fakturisano 3.317.712,03 m³. To predstavlja povećanje od 293.291,97 m³, odnosno 9,69% u odnosu na prethodnu godinu.

Pregled fakturisanih kubika po mjesecima i djelatnostima za 2023, 2024 (m3)									
VODA	2023	2024	%	2023	2024	%	2023	2024	% 24/23
JAN	160.070,08	179.030,58	11,85%	33.460,06	28.488,57	-14,86%	193.530,14	207.519,15	7,23%
FEB	155.444,95	160.700,80	3,38%	32.429,07	30.364,56	-6,37%	187.874,02	191.065,36	1,70%
MAR	146.306,81	160.930,06	9,99%	35.420,08	42.423,57	19,77%	181.726,89	203.353,63	11,90%
APR	155.721,51	188.080,11	20,78%	29.556,51	40.781,56	37,98%	185.278,02	228.861,67	23,52%
MAJ	172.768,98	184.453,75	6,76%	40.414,06	42.761,57	5,81%	213.183,04	227.215,32	6,58%
JUN	215.905,30	244.815,54	13,39%	50.500,06	71.327,62	41,24%	266.405,36	316.143,16	18,67%
JUL	280.253,52	293.549,67	4,74%	65.653,06	84.906,57	29,33%	345.906,58	378.456,24	9,41%
AVG	368.922,81	381.083,65	3,30%	80.071,08	108.074,58	34,97%	448.993,89	489.158,23	8,95%
SEP	291.966,71	312.839,93	7,15%	63.165,07	67.180,56	6,36%	355.131,78	380.020,49	7,01%
OKT	199.982,27	217.779,60	8,90%	43.476,56	37.915,56	-12,79%	243.458,83	255.695,16	5,03%
NOV	175.169,24	173.224,54	-1,11%	34.611,57	37.560,56	8,52%	209.780,81	210.785,10	0,48%
DEC	165.901,12	202.153,94	21,85%	27.321,58	27.284,58	-0,14%	193.222,70	229.438,52	18,74%
UKUPNO	2.488.413,30	2.698.642,17	8,45%	536.078,76	619.069,86	15,48%	3.024.492,06	3.317.712,03	9,69%

Ukupna količina fakturisanih usluga odvođenja otpadnih voda iznosi 1.780.636,80 m³ i u odnosu na uporednu godinu bilježi povećanje od 7,15%.

Pregled fakturisanih kubika po mjesecima i djelatnostima za 2023, 2024 (m3)									
KANAL.	2023	2024	%	2023	2024	%	2023	2024	% 24/23
JAN	86,046.00	93,412.06	8.56%	26,991.00	22,838.57	-15.38%	113,037.00	116,250.63	2.84%
FEB	75,506.93	82,991.78	9.91%	26,403.07	24,700.57	-6.45%	101,910.00	107,692.35	5.67%
MAR	75,708.79	81,519.04	7.67%	24,795.07	28,298.57	14.13%	100,503.86	109,817.61	9.27%
APR	81,354.28	95,102.01	16.90%	24,715.50	34,171.57	38.26%	106,069.78	129,273.58	21.88%
MAJ	88,164.56	92,562.01	4.99%	30,949.00	34,688.57	12.08%	119,113.56	127,250.58	6.83%
JUN	106,119.00	125,844.02	18.59%	39,744.00	59,842.61	50.57%	145,863.00	185,686.63	27.30%
JUL	135,242.97	141,203.02	4.41%	49,182.07	58,601.57	19.15%	184,425.04	199,804.59	8.34%
AVG	178,044.80	178,269.52	0.13%	59,139.07	72,686.57	22.91%	237,183.87	250,956.09	5.81%
SEP	149,676.53	147,416.90	-1.51%	46,334.07	48,526.57	4.73%	196,010.60	195,943.47	-0.03%
OKT	98,756.00	100,388.02	1.65%	35,116.57	29,577.57	-15.77%	133,872.57	129,965.59	-2.92%
NOV	91,376.22	85,728.52	-6.18%	27,284.57	30,791.57	12.85%	118,660.79	116,520.09	-1.80%
DEC	81,799.60	89,443.02	9.34%	23,303.57	22,032.57	-5.45%	105,103.17	111,475.59	6.06%
UKUPNO	1,247,795.68	1,313,879.92	5.30%	413,957.56	466,756.88	12.75%	1,661,753.24	1,780,636.80	7.15%

Povećana fakturisana količina vode u 2024. godini i prethodnim godinama je pozitivan pokazatelj jer ukazuje na to da sistem funkcionise efikasnije, a korisnici dobijaju preciznije obračune stvarne potrošnje.

Uprkos povećanju fakturisane količine vode i dalje postoji problem sa očitavanjem potrošnje, posebno u kolektivnim stambenim objektima. U takvim slučajevima, zbog nepristupačnosti vodomjera, neusklađenih termina, tehničkih poteškoća ili nemogućnosti očitavanja, nažalost, izostaje fakturisanje.

Korisnici moraju biti svjesni da je precizno očitavanje ključno za tačan obračun i izbjegavanje nesrazmjernih računa. Iz tog razloga veoma je važno omogućiti pristup vodomjerima kako bi oni redovno mogli biti provjeravani.

Ukoliko se navedeni podaci posmatraju iz finansijskog ugla svim korisnicima u toku 2024. godine, po osnovu isporučene količine vode i usluga odvođenja otpadnih voda, fakturisano je ukupno 3.784.995,64€ sa uključenim pdv-om, što je za 0,09% više u odnosu na uporednu 2023.godinu. Evidentno je da fakturisana realizacija ne prati povećanje fakturisanih količina što je isključivo produkt smanjenja cijena koje su donešene od strane Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti. Umanjenje fakturisane realizacije od 6,42% dominantno je kod pravnih lica, kao posljedica tendencije izjednačavanja cijena za pravna i fizička lica, koje će se realizovati u 2025. godini.

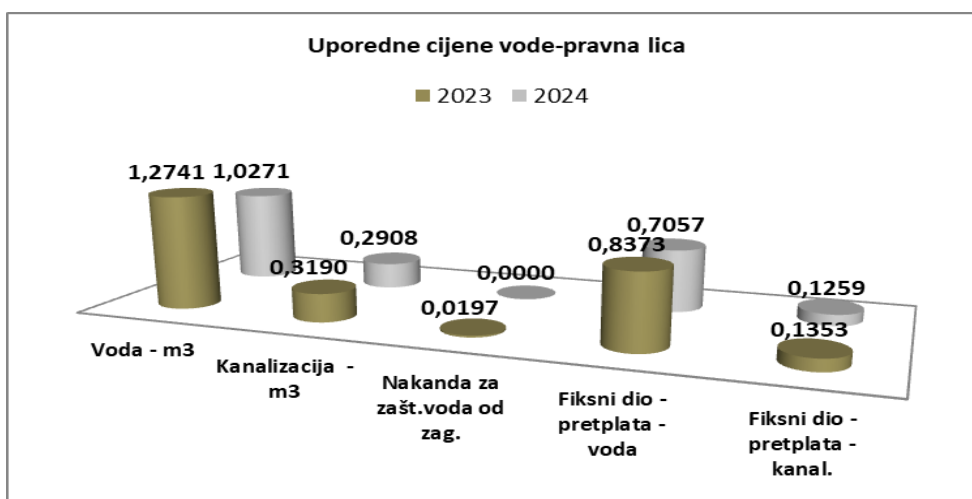
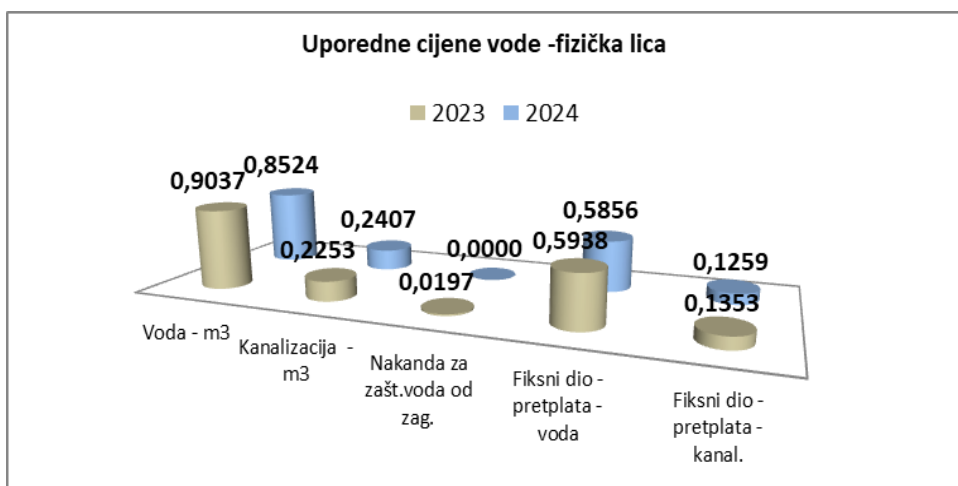
Pregled fakturisanih EUR-a po mjesecima i djelatnostima za 2023, 2024 (€)

Fakt €	2023	2024	%	2023	2024	%	2023	2024	% 24/23
JAN	191.172,30	200.863,83	5,07%	57.030,83	39.771,41	-30,26%	248.203,13	240.635,24	-3,05%
FEB	184.105,19	181.637,97	-1,34%	55.487,91	42.416,74	-23,56%	239.593,10	224.054,71	-6,49%
MAR	175.225,18	181.286,05	3,46%	58.834,68	56.532,28	-3,91%	234.059,86	237.818,33	1,61%
APR	185.993,61	209.318,17	12,54%	50.510,78	56.585,11	12,03%	236.504,39	265.903,28	12,43%
MAJ	203.450,55	205.670,67	1,09%	67.157,64	58.952,21	-12,22%	270.608,19	264.622,88	-2,21%
JUN	248.828,41	266.699,93	7,18%	83.869,25	97.359,85	16,09%	332.697,66	364.059,78	9,43%
JUL	317.519,89	315.985,93	-0,48%	107.539,07	111.801,98	3,96%	425.058,96	427.787,91	0,64%
AVG	411.840,57	400.937,53	-2,65%	130.699,92	141.575,03	8,32%	542.540,49	542.512,56	-0,01%
SEP	331.815,40	333.106,39	0,39%	103.488,50	89.234,53	-13,77%	435.303,90	422.340,92	-2,98%
OKT	234.134,54	237.650,31	1,50%	73.376,58	52.010,86	-29,12%	307.511,12	289.661,17	-5,80%
NOV	207.123,88	193.912,08	-6,38%	58.656,52	52.140,60	-11,11%	265.780,40	246.052,68	-7,42%
DEC	196.400,94	221.292,70	12,67%	47.420,66	38.253,48	-19,33%	243.821,60	259.546,18	6,45%
UKUPNO	2.887.610,46	2.948.361,56	2,10%	894.072,34	836.634,08	-6,42%	3.781.682,80	3.784.995,64	0,09%

Na osnovu formiranih cijena za 2024.godinu, donesenih od strane Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, može se zaključiti da je prihod po osnovu osnovne djelatnosti manji za cca 326.474€, u odnosu na prihod koji bi bio ostvaren po osnovu cijena koje su bile važeće u 2023.godini.

U nastavku dajemo uporedni pregled cijena za 2023. i 2024.godinu, kao i projektovani pregled smanjenja prihoda od osnovne djelatnosti ovog privrednog društva.

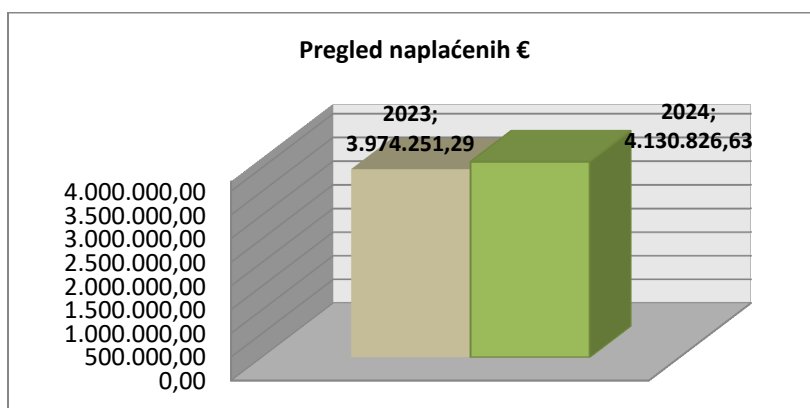
R.b	Opis	Fizička lica			Pravna lica		
		2023	2024	Index	2023	2024	Index
1	Voda - m3	0,9037	0,8524	94	1,2741	1,0271	81
2	Kanalizacija - m3	0,2253	0,2407	107	0,3190	0,2908	91
3	Nakanda za zašt.voda od zag.	0,0197	0,0000	0	0,0197	0,0000	0
4	Fiksni dio -pretplata - voda	0,5938	0,5856	99	0,8373	0,7057	84
5	Fiksni dio -pretplata - kanal.	0,1353	0,1259	93	0,1353	0,1259	93

R.b	Potrošači	Broj potrošača	Plan za 2024.god (m³)	Cijene/ 2023	2023	Cijene/ 2024	2024
1	Domaćinstva		2.645.000		2.920.496		2.774.984
	-voda		2.645.000	0,9037	2.390.287	0,8524	2.254.598
	-kanalizacija		1.314.000	0,2253	296.044	0,2407	316.280
	-naknada za zaš.		1.314.000	0,0197	25.886	0	0
	-pretplata-voda	25.960		0,5938	184.981	0,5856	182.426
	-pretplata-kanal.	14.350		0,1353	23.299	0,1259	21.680
2	Privreda		625.000		983.327		802.364
	-voda		625.000	1,2741	796.313	1,0271	641.938
	-kanalizacija		470.000	0,319	149.930	0,2908	136.676
	-naknada za zaš.		470.000	0,0197	9.259	0	0
	-pretplata-voda	2.430		0,8373	24.416	0,7057	20.578
	-pretplata-kanal.	2.100		0,1353	3.410	0,1259	3.173
UKUPNO (1+2)		28.390	3.270.000		3.903.822		3.577.348
Smanjenje prihoda koji nastaju iz osnovne djelatnosti društva (usljed smanjenja cijena usluga za 2024.god. od strane Regulatorne agencije)							-326.474

U proteklom periodu, naplata potraživanja za usluge vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda bilježi rast. Ukupno naplaćena sredstva u 2024. godini iznosila su 4.130.826,63€, što predstavlja povećanje u odnosu na 2023. godinu za 3,94%. Ovaj trend je rezultat unaprijeđenja sistema naplate, efikasnijeg praćenja dugovanja korisnika, te poboljšanja komunikacije sa korisnicima usluga.

Pregled naplaćenih EUR-a po mjesecima i djelatnostima za 2023, 2024 (€)									
Napl.									% 24/23
	2023	2024	%	2023	2024	%	2023	2024	
JAN	193.576,12	197.511,17	2,03%	47.488,68	52.509,95	10,57%	241.064,80	250.021,12	3,72%
FEB	198.423,07	215.176,06	8,44%	62.945,00	44.570,69	-29,19%	261.368,07	259.746,75	-0,62%
MAR	192.242,06	202.645,94	5,41%	61.557,52	47.451,35	-22,92%	253.799,58	250.097,29	-1,46%
APR	178.496,62	221.030,33	23,83%	46.176,02	60.039,68	30,02%	224.672,64	281.070,01	25,10%
MAJ	217.749,26	205.358,87	-5,69%	47.285,52	53.500,00	13,14%	265.034,78	258.858,87	-2,33%
JUN	245.235,28	258.737,23	5,51%	71.846,82	68.995,04	-3,97%	317.082,10	327.732,27	3,36%
JUL	307.005,64	327.367,86	6,63%	85.724,88	93.970,44	9,62%	392.730,52	421.338,30	7,28%
AVG	407.004,46	397.577,71	-2,32%	112.677,91	94.720,66	-15,94%	519.682,37	492.298,37	-5,27%
SEP	383.679,49	393.420,17	2,54%	110.322,77	106.480,78	-3,48%	494.002,26	499.900,95	1,19%
OKT	278.546,79	289.044,10	3,77%	100.380,23	81.268,22	-19,04%	378.927,02	370.312,32	-2,27%
NOV	238.498,10	224.060,82	-6,05%	72.080,68	52.728,75	-26,85%	310.578,78	276.789,57	-10,88%
DEC	225.715,16	235.200,40	4,20%	89.593,21	207.460,41	131,56%	315.308,37	442.660,81	40,39%
UKUPNO	3.066.172,05	3.167.130,66	3,29%	908.079,24	963.695,97	6,12%	3.974.251,29	4.130.826,63	3,94%

U cilju poboljšanja naplate potraživanja sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- Unaprijeđenje sistema naplate kroz uvođenje digitalnih metoda plaćanja, elektronskih računa i mogućnosti online uvida u dugovanja, čime se olakšava i ubrzava proces plaćanja i smanjuje kašnjenje u naplati ;
- Slanje opomena i podsjetnika korisnicima sa dugovanjima putem SMS-a, e-mail-a i pošte čime se povećava naplativost računa. U ovom dijelu ključnu komponentu predstavlja Call centar koji pruža direktnu i efikasnu podršku korisnicima. Call centar omogućava korisnicima da dobiju sve relevantne informacije vezane za račun i stanje dugovanja, kao i opcije koje su dostupne za plaćanje istog. Samim tim predstavlja snažan alat za unaprijeđenje korisničkog servisa, povećanje efikasnosti i poboljšanje naplate potraživanja;

- Uvođenje fleksibilnih modela otplate dugovanja gdje je korisnicima omogućeno da putem potpisivanja reprograma plaćaju svoja dugovanja na rate i time im se olakša izmirenje obaveza;
- Pojačana terenska kontrola u cilju što tačnijeg očitavanja vodomjera kako bi se omogućila tačnost obračuna i naplate.

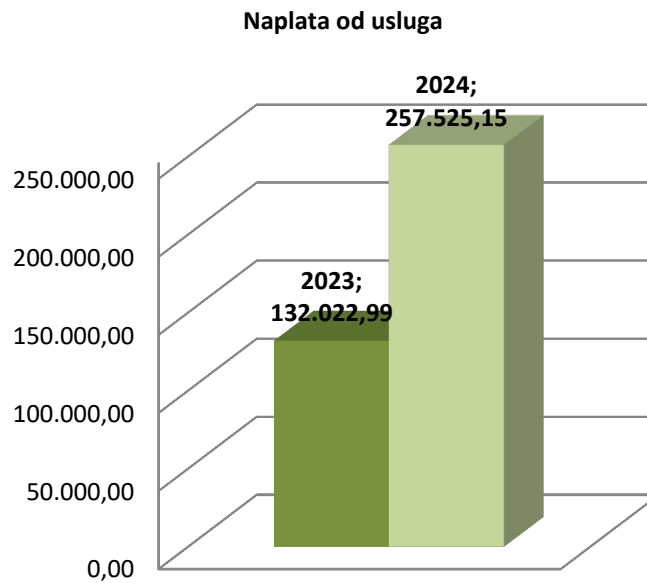
Kako bi se smanjili komercijalni gubici sproveden je niz mjera na efikasnom otkrivanju korisnika koji su bespravno priključeni na distributivnu mrežu. Izvršena je detaljna analiza distributivne mreže kako bi se identifikovali nelegalni priključci. Pojačanim kontrolama i redovnim obilascima terena evidentirani su nelegalni priključci, prema kojima su preduzimane zakonom propisane mjere u vidu isključenja sa distributivne mreže i podnošenja krivične prijave. Uspostavljena je bolja koordinacija sa nadležnim organima radi efikasnijeg sprovođenja zakonskih mjera. Kroz medijska saopštenja građani su upoznati sa važnošću legalne potrošnje i posljedicama neovlašćenog korišćenja vode. U toku godine evidentirano je 340 privremenih korisnika.

Sa distributivne mreže isključeno je ukupno 210 korisnika, od čega se 81 odnosi na korisnike koji izvršili priključenje na mrežu suprotno zakonu.

U poslovnoj 2024.godini podnijeto je 10 krivičnih prijava zbog krivičnih djela povrede članova 281,239 i 387 KZ CG.

Naplata od usluga odnosi se na prihode od naplate po osnovu evidentiranja novih priključaka, privremenih korisnika, zamjene mjernih instrumenata, crpljenja septičkih jama i ostvarena je u iznosu od 257.525,15€ i u odnosu na uporednu 2023.godine bilježi rast od 95,06%.

NAPLATA OD USLUGA			
USLUGE	2023	2024	%
JAN	6.945,16	8.761,37	26,15%
FEB	8.725,24	31.713,64	263,47%
MAR	10.904,48	19.862,47	82,15%
APR	10.609,76	15.347,62	44,66%
MAJ	5.232,33	23.487,25	348,89%
JUN	9.898,85	39.809,47	302,16%
JUL	13.804,86	32.213,18	133,35%
AVG	14.275,38	21.201,10	48,52%
SEP	11.644,43	20.412,86	75,30%
OKT	13.535,76	19.486,28	43,96%
NOV	11.098,96	6.549,76	-40,99%
DEC	15.347,78	18.680,15	21,71%
UKUPNO	132.022,99	257.525,15	95,06%

Godina	2023	2024	% 2024/ 2023
Naplata V+K	3.974.251	4.130.827	3,94%
Naplata od usluga	132.023	257.525	95,06%
UKUPNO	4.106.274	4.388.352	6,87%

Financijske korekcije, kao i količinske korekcije prave se po raznom osnovu: reklamacija korisnika, sudskih presuda i rješenja, izvještaja sa terena, usljed grešaka u obračunu, pogrešnih uplata, odluka Odbora direktora Društva i slično. Tokom 2024. godine zaprimljeno je 435 zahtjeva, od kojih je 66 bilo neosnovano, a ostali su riješeni u skladu sa propisima Društva i važećim zakonima.

Tokom protekle godine sprovedene su brojne aktivnosti koje su bile usmjerene na unaprijeđenje službe za reklamacije sa ciljem poboljšanja korisničkog servisa, skraćenja vremena odgovora i povećanja efikasnosti u rješavanju reklamacija. Implementacija automatskog praćenja reklamacija, dodjeljivanje reklamacije odgovornima i praćenje statusa reklamacije znatno su ubrzali sam proces rješavanja reklamacije. Izvršena je obuka zaposlenih u Call centru koja je obuhvatala usvajanje vještina tehnike komunikacije sa korisnicima. Uvedeni su dodatni kontakt telefoni i kanali za prijavu reklamacija, uključujući online platformu, direktnu podršku putem društvenih mreža, kao i direktan kontakt sa operaterima.

Informacije za korisnike

Call centar
Prinudna naplata i reprogram

☎ 067 169 651

Call centar
Prijava stanja

☎ 067 075 171

Call centar
Provjera računa

☎ 067 131 752 / 067 131 753

Call centar
Korisnički portal – podrška

☎ 067 169 652

Call centar
Prijava kvarova

☎ 067 193 875

Svi naši korisnici mogu dobiti potrebne informacije svakog radnog dana od 07.00h do 15.00h.

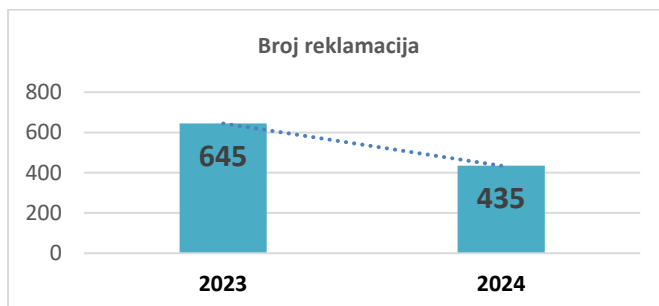

KORISNIČKI PORTAL

FINANSIJSKA KARTICA ONLINE PLAĆANJE RAČUNA PRIJAVA STANJA REKLAMACIJA

www.vodovod-bar.me

Rezultati sprovedenih aktivnosti jesu da je smanjeno vrijeme rješavanja reklamacije, a na osnovu povratnih informacija od strane korisnika došlo je do određenog stepena povećanja zadovoljstva korisnika. Broj reklamacija se smanjio za 32,65% u odnosu na 2023. godinu.

Služba za prinudnu naplatu je tokom godine preduzela niz aktivnosti sa ciljem povećanja naplate potraživanja i smanjenja ukupnih potraživanja, odnosno smanjenja broja dužnika. Navedene aktivnosti podrazumijevale su administrativne, operativne i pravovremene mjere koje su doprinjele poboljšanju finansijske discipline.

Izvršena je detaljna analiza dugovanja i njihova kategorizacija prema visini i starosti duga. Na osnovu izrađenih analiza, pokrenute su ciljane akcije naplate, pri čemu su dužnici najprije obavještavani putem opomena. Ovakvim pristupom korisnicima je omogućeno da dugovanja izmire prije pokretanja postupka prinudne naplate. U slučajevima gdje nije došlo do uplate, sprovedeni su postupci prinudne naplate.

U toku 2024. godine Društvo je pred Javnim izvršiteljem pokrenulo izvršne postupke po osnovu duga za utrošenu vodu protiv pravnih lica u iznosu od 45.688,13€ i protiv fizičkih lica u iznosu od 247.923,48€. Ukupno je podnijeto 582 prijedloga za izvršenje prema korisnicima koji svoje obaveze ne izmiruju blagovremeno, od čega je 17,86 %, odnosno njih 104, izmirilo ukupan dug po osnovu rješenja o izvršenju. Prigovor po osnovu rješenja o izvršenju dostavilo je 75 korisnika, dok je njih 86 podnijelo zahtjev za odloženo plaćanje plaćanje putem zaključivanja protokola. Od 582 podnijeta prijedloga za izvršenje, njih 550 je iz kategorije korisnika fizičkih lica, a 32 na ime pravnih lica. Zbog greške u PIB, JMBG ili adresi i smrti stranke u postupku obustavljena su 24 prijedloga.

Pored prinudnih mjera naplate, tokom godine kontinuirano su sprovedene aktivnosti na komunikaciji sa korisnicima i organizovani su sastanci sa dužnicima gdje im je data mogućnost potpisivanja reprograma. Tokom 2024. godine nastavljena je akcija reprograma duga za utrošenu vodu **“ Na rate lakše do otplate”**, kao program za olakšavanje finansijskog tereta zaostalog duga naših korisnika i izbjegavanje troškova prinudne naplate. U toku izvještajnog perioda potpisano je 263 reprograma, od čega po osnovu prijedloga za izvršenje njih 81, a po osnovu tekućeg duga 182. Do 31.12.2024. godine 15 reprograma je izmireno u cjelosti.

Doo „Vodovod i kanalizacija“ Bar je u toku 2024. godine nastavilo sa akcijom **„ Budi odgovoran prenesi vlasništvo“** koja ima za cilj unaprijeđenje evidencije i poboljšanje komunikacije sa našim korisnicima. Cilj ove akcije jeste da se korisnici podstaknu da prijave promjenu vlasništva i tako izvrše svoju zakonsku obavezu. Ova procedura je od ključnog značaja jer osigurava tačno evidentiranje potrošnje vode i odgovornost za izmirenje obaveza. Pravovremeni prenos vlasništva doprinosi transparentnosti i zakonitosti u korišćenju vodovodnih usluga. U toku 2024. godine izvršen je prenos vlasništva za 910 korisnika.

Ukupna potraživanja na kraju poslovne 2024. godine smanjena su 12,87%. Potraživanja po osnovu tekućeg dugovanja smanjena su za 23,40%, dok potraživanja po osnovu utuženja bilježe povećanje od 3,57%. Smanjenje potraživanja po osnovu tekućeg dugovanja, uz istovremeno povećanje potraživanja po osnovu utuženja, ukazuje na efikasan rad službe za prinudnu naplatu i dobro praćenje zastare potraživanja. Ovakav pristup je svakako pozitivan, ali još uvijek postoji značajan prostor za unaprijeđenje cjelokupnog sistema naplate.

Jedan od ključnih faktora koji utiču na visinu potraživanja u svim komunalnim društvima jeste nedostatak razvijene kulture plaćanja kod korisnika usluga, što stvara ozbiljne izazove u održavanju stabilnosti novčanih tokova.

Struktura potraživanja je takva da se 53,60% odnosi na potraživanja po osnovu tekućeg dugovanja, dok se 46,40% odnosi na potraživanja po osnovu utuženja. Ovakve promjene u strukturi potraživanja signaliziraju da su preduzete aktivnosti koje odražavaju proaktivan pristup upravljanju finansijama i naplati dugovanja.

Služba za razvoj i održavanje informacionog sistema ima zadatak da prati stanje informacionog sistema, unaprijeđuje tehnološke sisteme, održava administriranje podataka i održava računarsku mrežu. Kvalitetan i efikasan razvoj informacionog sistema je veoma bitna komponenta svakog procesa rada jer omogućava sistemsku i aplikativnu podršku svim organizacionim jedinicama Društva. U tom cilju nastavljeno je sa revitalizacijom informacione infrastrukture kroz hardversko održavanje i razvoj, mrežno održavanje i aplikativnu podršku. Kako bi operativni sistem imao efikasan i adekvatan nivo zaštite produžene su licence za windows, office i antivirus sistem.

Izvršeno je izmještanje rack ormara u posebnu prostoriju, naročito pripremljenu za skladištenje ovog tipa IT opreme. Takođe, izvršena je rekonstrukcija kompletne mreže IT sistema. Navedene aktivnosti su ključne za poboljšanje bezbjednosti, efikasnosti i pouzdanosti sistema. Smanjuje se rizik od pregrijavanja i kvarova, optimizuje se protok podataka i olakšava održavanje opreme. Znatno se unaprijeđuje cyber sigurnost i omogućava stabilniji rad IT infrastrukture, što je veoma važno za cjelokupno poslovanje.

Redovno je održavan korisnički portal web sajta na kome korisnici usluga mogu potražiti najvažnije informacije. Putem korisničkog portala može se izvršiti uvid u finansijsko stanje i obaveze, predati stanje sa mjernih instrumenata, uložiti reklamacija, provjeriti obračun potrošnje i izvršiti online plaćanje računa bez provizije uz mogućnost preuzimanja mjesečnog računa.

Savremeni način poslovanja podrazumijeva brzu i efikasnu komunikaciju sa korisnicima. U digitalnom dobu, društvene mreže postale su nezaobilazan alat za kvalitetniju komunikaciju, pružajući korisnicima brzu, tačnu i transparentnu podršku. Putem društvenih mreža, kroz redovne objave, korisnici su blagovremeno obaviještavani o planiranim i hitnim isključenjima, radovima na mreži, kvalitetu vode i drugim važnim temama. Pored informisanja, društvene mreže omogućavaju direktnu dvosmjernu komunikaciju, gdje korisnici mogu postavljati pitanja i iznositi svoje primjedbe. Takođe, praćenjem komentara i poruka, mogu se brže identifikovati problemi sa kojima se korisnici suočavaju. U današnje vrijeme prisustvo na društvenim mrežama nije samo prednost već i potreba za svaku organizaciju koja ima za cilj da bude odgovorna i orjentisana prema krajnjem korisniku.

10. ANALIZA FINANSIJSKOG REZULTATA I POLOŽAJA DRUŠTVA

10.1 Analiza bilansa uspjeha

Analiza finansijskih iskaza je osnovni alat za procjenu finansijskog stanja i poslovne efikasnosti društva. Kroz analizu bilansa stanja, bilansa uspjeha i izvještaja o novčanim tokovima, stvara se uvid u likvidnost, profitabilnost i solventnost društva. Analizom ovih iskaza identifikuju se finansijski rizici, optimizuju se troškovi i unapređuje se strategija rasta.

Bilans uspjeha je ključni finansijski dokument koji pruža uvid u poslovni rezultat za određeni vremenski period. Kroz analizu prihoda, rashoda, dobiti i gubitka, moguće je ocijeniti profitabilnost, efikasnost poslovanja i finansijsku stabilnost.

Ukupno ostvareni prihodi za izvještajni period iznose **6.215.164€** i bilježe povećanje od 18,96% u odnosu na uporednu 2023.godinu.

U strukturi ukupnih prihoda najveće učešće imaju **poslovni prihodi**, sa 89,07%, sa iznosom od 5.535.558€. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu poslovni prihodi bilježe rast od 17,15%. Poslovni prihodi se u najvećoj mjeri odnose na prihode koji nastaju iz rada osnovne djelatnosti društva. U strukturi poslovnih prihoda najveće učešće imaju prihodi od prodaje vode i odvođenja otpadnih voda i to sa 59,98%, dok prihodi po osnovu pretplate učestvuju sa 3,97%.

U strukturi ostalih poslovnih prihoda iznos od 203.598 € se odnosi na prihode po osnovu pružanja usluga (evidentiranja novih i privremenih korisnika, zamjene mjernih instrumenata, priključaka na kanalizacionu mrežu, crpljenja septičkih jama) i bilježe rast od 94,12%. Povećanje naplate od usluga rezultat je unaprijeđenja sistema evidencije, efikasnije kontrole i kontinuiranih aktivnosti na suzbijanju nelegalne potrošnje.

Prihodi po osnovu dotacija iz budžeta u 2024.godini iznosili su 801.118 €. Iznos od 77.600€ odnosi se na realizovane aktivnosti na održavanju atmosferske kanalizacije, dok se iznos od 46.985€ odnosi na izvršene radove na rekonstrukciji i sanaciji distributivne mreže. Iznos od 676.533€ se odnosi na pokriće smanjenja prihoda od osnovne djelatnosti i povećanje troškova zarada kao rezultat sprovođenja Granskog kolektivnog ugovora što je u značajnoj mjeri opteretilo finansijsko poslovanje.

Važno je istaći da smanjenje prihoda od osnovne djelatnosti, na osnovu cijena donesenih za 2024. godinu od strane Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, a na bazi plana potrošnje vode za 2024.godinu, iznosi **326.474€**, dok je povećanje troškova zarada rezultat sprovođenja granskog kolektivnog ugovora i u odnosu na uporednu godinu više je cca 30%, što u finansijskom smislu iznosi **579.657€**.

Prihodi po osnovu porodijskog i ostalih bolovanja su iznosili 43.300€ i veći su za 93,07%

Obračunski prihod po osnovu pokrića amortizacije na imovinu osnivača iznosi 888.782€. Kao što se vidi u strukturi ostalih poslovnih prihoda, najveće učešće se odnosi na prihod perioda koji pokriva trošak amortizacije, iskazane na rashodnoj strani bilansa uspjeha, na imovinu osnivača, na osnovu MRS 20 standarda (Međunarodnog računovodstvenog standarda) koji obrađuje računovodstveno evidentiranje državnih davanja. U skladu sa navedenim standardom moguća su dva pristupa računovodstvenog praćenja ovih davanja: kapitalni, prema kojem se vrijednost davanja neposredno odobrava u kapital društva i prihodni pristup, prema kojem se davanje unosi u prihod, tokom jednog ili više perioda.

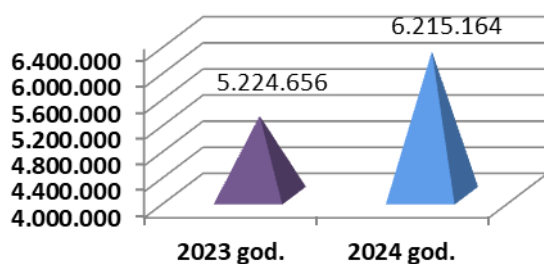
Finansijski prihodi, iznose 160.850€ i čine **2,59%** ukupno ostvarenih prihoda i odnose se na ukalkulisanu kamatu za neblagovremeno plaćanje ispostavljenih računa za utrošenu vodu. Finansijski prihodi bilježe smanjenje od 10,06%.

Vanredni prihodi u iznosu od 518.756€ čine **8,35%** ukupno ostvarenog prihoda, a odnose se na prihode koji su nastali po osnovu naplate indirektno otpisanih potraživanja u prošloj i ranijim godinama. Navedeni prihodi bilježe povećanje od 55,87%, što je pozitivan indikator kada govorimo o naplati potraživanja i strukturi potraživanja koja su naplaćena.

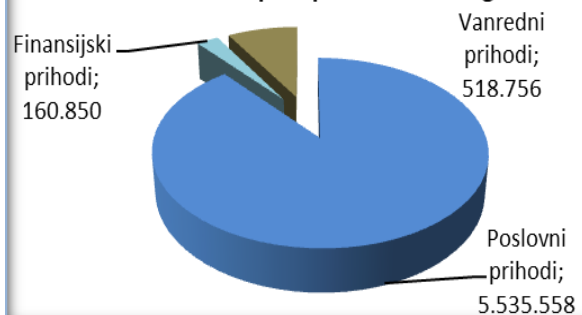
ANALITIČKI PRIKAZ PRIHODA U 2024.GODINI

R.b	OPIS	2023 god.	%	2024 god.	%	INDEX (5/3)
1	2	5	4	5	6	7
I	PRIHODI	5.224.656	100,00	6.215.164	100,00	119
1	Poslovni prihodi	4.725.119	90,44	5.535.558	89,07	117
1.1	Prihodi od prodaje vode	2.877.203	55,07	2.877.271	46,29	100
1.2	Prihodi od prodaje kanalizacije	437.602	8,38	443.151	7,13	101
1.3	Prihodi od pretplate	222.739	4,26	219.874	3,54	99
1.4	Prihodi od prodaje usluga	104.880	2,01	203.598	3,28	194
1.5	Prihodi iz Budžeta	139.707	2,67	801.118	12,89	573
1.6	Prihodi po osnovu refun.bolovanja	22.427	0,43	43.300	0,70	193
1.7	Pokriće amortiz. Osnivača	874.256	16,73	888.782	14,30	102
1.8	Ostali poslovni prihodi	46.305	0,89	58.464	0,94	126
2	Finansijski prihodi	178.849	3,42	160.850	2,59	90
2.1	Prihodi od kamata	178.846	3,42	160.849	2,59	90
2.2	Prih. po osn.dep.poz.kam	3	0,00	1	0,00	33
3	Vanredni prihodi	320.688	6,14	518.756	8,35	162
3.1	Naplaćena otpis.potraživanja	317.989	6,09	495.656	7,97	156
3.2	Ostali vanredni prihodi	2.699	0,05	23.100	0,37	856

Uporedni prikaz prihoda 2023/2024 god.

Struktura ukupnih prihoda u 2024.god.

Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od **6.192.906€**, i u odnosu na uporednu 2023. godinu bilježe rast od 19,21%.

Najveće učešće u strukturi ukupnih rashoda imaju poslovni rashodi sa 93,89 %, i u odnosu na uporednu 2023. godinu bilježe povećanje od 22,69%. Rast poslovnih rashoda uslovljen je rastom inflacije, a samim tim i rastom cijena materijala neophodnog za rad, koji direktno utiče na rast operativnih troškova.

Najveći dio troškova nabavne vrijednosti robe se odnosi na troškove preuzimanja vode iz sistema regionalnog vodovoda. Troškovi preuzimanja vode iz sistema regionalnog vodovoda koji učestvuju sa 11,83 % u poslovnim rashodima iznose 685.457€ i u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 19,98%. Ukupna preuzeta količina iznosi 1.713.643m³, dok je ugovoreni iznos 1.034.000m³. U odnosu na ugovorenu količinu preuzeto je 65,73% više, što u finansijskom smislu iznosi 290.887,20€. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu preuzeto je više za 169.608m³, odnosno, za 122.155,74€. Ovim se dodatno potvrđuje da je prioritet poslovanja stabilno vodosnabdijevanje naročito u ljetnjim mjesecima kada su hidrološki uslovi nepovoljni.

Troškovi materijala iznose 681.183€, i čine 11 % ukupnih rashoda. Troškovi materijala najvećim dijelom podrazumijevaju : troškove električne energije sa učešćem od 66,22%, troškove nabavke materijala (23,57%) i troškove goriva (10,20%). Troškovi električne energije iznose 451.094€ i veći su za 15,02%. Troškovi materijala bilježe povećanje od 37,68%. Troškovi goriva bilježe smanjenje u odnosu na uporednu 2023. godinu za 3,8%.

Troškovi zarada i ostalih ličnih primanja iznose 2.412.892 € i bilježe povećane od 29,48%. Troškovi zarada bilježe povećanje usljed usklađivanja sa Granskim kolektivnim ugovorom za stambeno-komunalnu djelatnost, čija je primjena počela od 01.01.2024. godine.

Troškovi proizvodnih usluga odnose se na troškove transportnih usluga, troškove usluga održavanja i druge troškove proizvodnih usluga. Ostvareni su u iznosu od 236.628€ i bilježe povećanje od 100,56%. Najveći dio proizvodnih usluga, i to 88,10%, čine troškovi održavanja. Povećanje je evidentno kod troškova usluga održavanja, i to 138,11%, što je opravdano imajući u vidu inflaciju koja je bila u 2024. godini i sve realizovane aktivnosti.

Troškovi amortizacije i rezervisanja iznose 1.206.833 € od čega se iznos od 1.067.971€ odnosi na troškove amortizacije sredstava ViK-a i imovine Osnivača. Iznos od 138.862€ se odnosi na aktuarski obračun za rezervisanja otpremnina za odlazak u penziju i jubilarnih nagrade za 10, 20,30 i 40 godina staža za zaposlene, koji smo u obavezi po Međunarodnom računovodstvenom standardu 19 (MRS 19) da utvrdimo za svaku godinu.

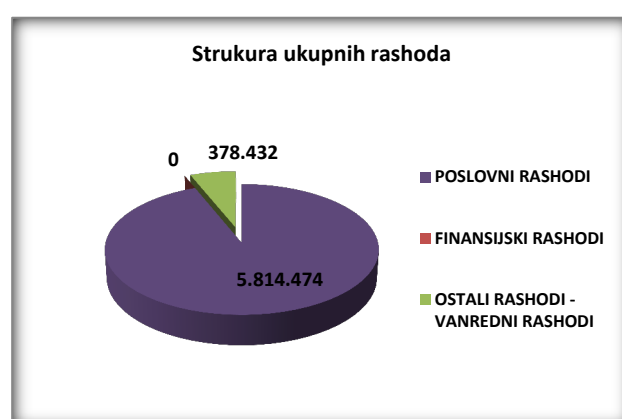
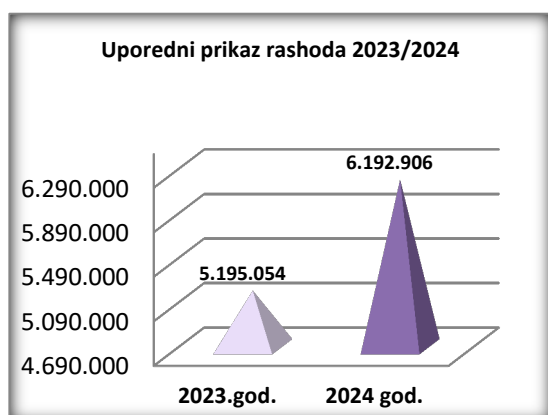
Nematerijalni rashodi, u ukupnom iznosu od 589.028€ , zabilježili su povećanje u odnosu na uporednu godinu za 21,11 %. Troškovi koncesija za zahvaćenu i ispuštenu vodu iznose 112.536€ i bilježe povećanje od 17%. Troškovi dostave računa iznose 76.007 € i bilježe povećanje od 58,85%. Navedeno povećanje je produkt izmjene cijena od strane Pošte Crne Gore, kojom su iste povećane za cca 100%. U strukturi proizvodnih usluga takođe spadaju i sljedeće vrste troškova: sudski troškovi i takse u iznosu od 38.602€, troškove kontrole ispravnosti vode iznose 37.554€ koji su povećani za 7 indeksnih poena, troškovi platnog prometa sa iznosom od 25.678€, troškovi doprinosa privrednim komorama i savezima 26.666 €, troškovi savjetovanja i drugih intelektualnih usluga pravnih lica 165.062€, troškovi usluge pozicioniranja i praćenja 11.872€, troškovi održavanja čistoće 18.968€, troškovi usluge revizije 3.800€, troškovi Regulatorne agencije za energetiku 20.401€ i ostale nematerijalne rashode.

Finansijski rashodi odnose se na rashode kamata po obavezama iz dužničko-povjerilačkih odnosa. Iz navedenog podatka zaključuje se da društvo nema ni dugoročnih ni kratkoročnih zaduženja.

Ostali rashodi iznose 378.432€ i najvećim dijelom se odnose na indirektni otpis nenaplaćenih potraživanja preko korišćenja ispravke vrijednosti. U skladu sa standardima i računovodstvenim politikama Društva indirektno je otpisano 322.776 €. Navedeni trošak ima isključivo knjigovodstveni karakter, jer ukoliko se ova potraživanja naplate u narednim godinama knjižiće se na strani bilansa uspjeha kao vanredni prihod.

ANALITIČKI PREGLED RASHODA U 2024.GODINI						
R.b	OPIS	2023.god.	%	2024 god.	%	INDEX (5/3)
1	2	3	4	5	6	7
II	RASHODI	5.195.054	100,00	6.192.906	100,00	119
1	POSLOVNI RASHODI	4.739.148	91,22	5.814.474	93,89	123
1.1	Nabavna vrijednost robe	593.195	11,42	687.910	11,11	116
1.2	Troškovi materijala i energije	581.074	11,19	681.183	11,00	117
1.2.1	Troškovi materijala za izradu	93.059	1,79	135.598	2,19	146
1.2.2	Troškovi ostalog materijala	23.572	0,45	24.979	0,40	106
1.2.3	Troškovi električne energije	392.183	7,55	451.094	7,28	115
1.2.4	Troškovi goriva	72.260	1,39	69.512	1,12	96
1.3	Troš. zarada i ostalih ličnih primanja	1.863.499	35,87	2.412.892	38,96	129
1.3.1	Troškovi neto zarada i ost.lič.primanja	1.448.229	27,88	1.899.699	30,68	131
1.3.2	Troškovi poreza i doprinosa	415.270	7,99	513.193	8,29	124
	Troškovi porez	49.953	0,96	100.554	1,62	201
	Troškovi doprinosa za penzije	345.295	6,65	386.892	6,25	112
	Troškovi ostalih doprinosa	20.022	0,39	25.747	0,42	129
1.4	Troškovi proizvodnih usluga	117.986	2,27	236.628	3,82	201
1.4.1	Troškovi transportnih usluga	20.266	0,39	22.051	0,36	109
1.4.2	Troškovi usluga održavanja	87.550	1,69	208.461	3,37	238
1.4.3	Ostali troš.proizvodnih usluga	10.170	0,20	6.116	0,10	60
1.5	Troškovi amortizacije i rezervisanja	1.097.045	21,12	1.206.833	19,49	110
1.5.1	Troškovi amortizacije	1.062.764	20,46	1.067.971	17,25	100
	Troškovi amortizacije ViK-a	188.508	3,63	179.189	2,89	95
	Troškovi amortiz.a na imovinu osnivača	874.256	16,83	888.782	14,35	102
1.5.2	Rezervisanja za naknade i druge beneficije	34.281	5,78	138.862	2,24	405
1.6	Nematerijalni rashodi	486.349	9,36	589.028	9,51	121
1.6.1	Troškovi zdravstvenih usluga	34.934	0,67	37.554	0,61	107
1.6.2	Troškovi dostave računa	47.847	0,92	76.007	1,23	159
1.6.3	Troškovi reprezentacije	9.834	0,19	7.704	0,12	78
1.6.4	Troškovi premije osiguranja	6.903	0,13	4.943	0,08	72
1.6.5	Troškovi platnog prometa	22.463	0,43	25.678	0,41	114
1.6.6	Troškovi članarina	2.963	0,06	2.516	0,04	85
1.6.7	Troškovi stručnog obrazovanja	2.790	0,05	1.715	0,03	61

1.6.8	Troškovi koncesija	96.525	1,86	112.536	1,82	117
1.6.9	Troš.dopr.privred.komor.i savezima	22.147	0,43	26.666	0,43	120
1.6.10	Sudski troškovi i takse	32.641	0,63	38.602	0,62	118
1.6.11	Troškovi usluge za održavanja čistoće	15.772	0,33	18.968	0,33	120
1.6.12	Troškovi usluga pozicioniranja i praćenja	10.394	1,75	11.872	1,73	114
1.6.13	Ostali nematerijalni rashodi	181.136	3,49	224.267	3,62	124
2	FINANSIJSKI RASHODI	0	0,00	0	0,00	
2.1	Rashodi kamata		0,00	0	0,00	
3	OSTALI RASHODI - VANREDNI RASHODI	455.906	8,78	378.432	6,11	83
3.1	Indirektni i direktni otpisi potraživanja	452.031	8,70	363.077	5,86	80
3.2	Rashodi po osnovu usklađ.vr.imovine	1.266	0,02	14.745	0,24	1165
3.3	Ostali vanredni rashodi	2.609	0,05	610	0,01	23

Komunalna djelatnost vodosnabdijevanja predstavlja vitalnu komponentu infrastrukture svake zajednice, a kvalitetno vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda utiče na standard života stanovnika, zaštitu životne okoline i predstavlja osnovni preduslov za razvoj privrede. Program obavljanja komunalnih djelatnosti ima za cilj osiguranje kvalitetnog vodosnabdijevanja i unaprijeđenje komunalne infrastrukture u skladu sa dostupnim finansijskim sredstvima. Shodno tome, kontinuirano praćenje njegove realizacije je neophodno kako bi se osigurala efikasnost i održivost pružanja usluga vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda.

U nastavku teksta data je tabela sa pregledom planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda i ostvarenih.

R.br.	Opis	Plan za 2024 god.	Ostvareno u 2024 god.	INDEX 4/3
1	2	3	4	5
I	PRIHODI	5.455.000	6.215.164	114
1.	POSLOVNI PRIHODI	4.855.000	5.535.558	114
1.1	Prihodi po osnovu pretplate	235.000	219.874	94
1.2	Prihodi od prodaje vode	2.870.000	2.877.271	100
1.3	Prihodi od kanalizacije	460.000	443.151	96
1.4	Prihodi od prodaje usluga	175.000	203.598	116
1.5	Prihodi od refund.držav.instituc	40.000	43.300	108
1.6	Prihodi iz budžeta	150.000	801.118	534
1.7	Pokriće amortizacije osnivača	875.000	888.782	102
1.8	Drugi poslovni prihodi	50.000	58.464	117
2.	FINANSIJSKI PRIHODI	195.000	160.850	82
2.1	Prihodi od kamata	195.000	160.849	82
2.2	Depozitarna pozitivna kamata	0	1	#DIV/0!
3.	OSTALI PRIHODI	405.000	518.756	128
3.1	Naplaćena otpis. potraživanja	400.000	495.656	124
3.2	Ostali vanredni prihodi	5.000	23.100	462
II	RASHODI	5.450.300	6.192.906	114
1.	POSLOVNI RASHODI	5.125.300	5.814.474	113
1.1	Nabavna vrijednost robe	600.000	687.910	115
1.2	Troškovi materijala i elekt.energ.	600.000	681.186	114
1.2.1	Troškovi materijala	120.000	160.578	134
1.2.2	Troškovi električne energije	400.000	451.094	113
1.2.3	Troškovi goriva	80.000	69.514	87
1.3	Troškovi amortizacije i rezervisanja	1.035.000	1.206.833	117
1.3.1	Troškovi amortiz. ViK-a	160.000	179.189	112
1.3.2	Troš. amortiz.na imovinu osnivača	875.000	888.782	102
1.3.3	Rezervisanja za naknade i dr. beneficije zaposlenih	0	138.862	#DIV/0!
1.4	Troš. zarada i ostalih lič. primanja	2.330.000	2.412.892	104
1.4.1	Neto zarade	1.720.000	1.763.100	103
1.4.2	Porezi/doprinosi i ostali lični rashodi/naknade na zarade	610.000	649.792	107

1.4.2.1	Porezi i doprinosi na zarade	520.000	513.193	99
1.4.2.2	Ostali lični rashodi i naknade	90.000	136.599	152
1.5.	Troškovi proizvodnih usluga	135.500	236.628	175
1.5.1	Troškovi transp. usluga	20.500	22.051	108
1.5.2	Troš.usluga održavanja	110.000	208.461	190
1.5.3	Ostali troš.proizv.usluga	5.000	6.116	122
1.6	Nematerijalni troškovi	424.800	589.025	139
1.6.1	Troš. revizije	3.800	3.800	100
1.6.2	Troš.Regulat.agencije za energ.	21.000	20.401	97
1.6.3	Troškovi usl.poz.coz ni monitoring	10.000	11.872	119
1.6.4	Troškovi stručnog obrazovanja	3.000	1.281	43
1.6.5	Troškovi zdravstvenih usluga	35.000	37.554	107
1.6.6	Troškovi dostave računa	45.000	76.007	169
1.6.7	Troškovi reprezentacije	6.000	7.704	128
1.6.8	Troškovi premija osiguranja	7.000	4.943	71
1.6.9	Troškovi platnog prometa	22.000	25.678	117
1.6.10	Troškovi članarina	3.000	2.516	84
1.6.11	Troškovi koncesija	97.000	112.536	116
1.6.12	Troškovi dop.priv.kom. i savezima	22.000	26.666	121
1.6.13	Sudski troškovi i troškovi vještačenja	30.000	37.957	127
1.6.14	Trošk.održavanja čistoce	10.000	18.968	190
1.6.15	Ostali nematerijalni rashodi	110.000	201.142	183
2.	FINANSIJSKI RASHODI	0	0	
	Rashod kamata	0		
3.	OSTALI RASHODI	325.000	378.432	116
3.1	Indirektni i direktni otpis potraž.	300.000	350.923	117
3.2	Razlike po popisu	3.000	2.025	68
3.3	Ostali vanredni rashodi	22.000	25.484	116
4.	REZULTAT POSLOVANJA	4.700	22.258	474

Ako se finansijski parametri ostvareni u 2024. godini uporede sa planskim projekcijama za 2024.godinu može se zaključiti da su planski zadaci premašeni kako na prihodnoj, tako i na rashodnoj strani.

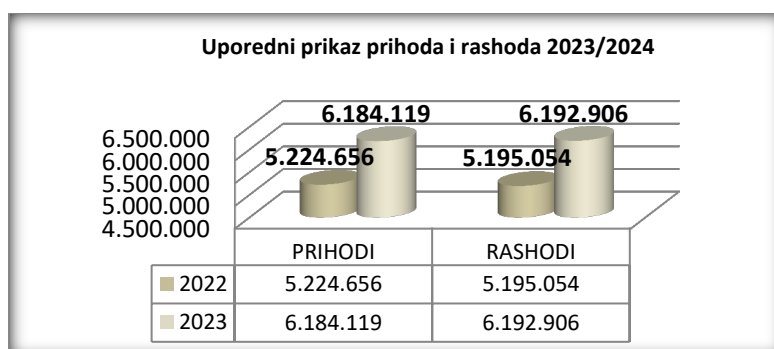
Analizirajući strukturu ostvarenih prihoda može se zaključiti da su planska predviđana premašena kod poslovnih prihoda koji su veći od plana za 14%. Prihodi od vode su skoro identični planu, što znači da su precizno procijenjeni.

Prihodi od prodaje kanalizacije i prihodi od pretplate su ostvareni sa 96%, odnosno, 93%, što ukazuje na malo manju realizaciju od plana. Prihodi iz budžeta su značajno premašili plan, što je rezultat dotacija od strane osnivača. Takođe i prihodi po osnovu refundacije bolovanja i ostali poslovni prihodi su nadmašili planirane iznose.

Analizom rashoda se uočava da su ukupni rashodi ostvareni u većem iznosu i to za 13%. Troškovi preuzimanja vode iz sistema regionalnog vodovoda bilježe rast od 15% u odnosu na planirane, što je posljedica preuzimanja veće količine vode. Troškovi materijala i električne energije su za 14% više od planiranih. Primjetan je rast troškova električne energije i to za 12%, kao i troškova materijala za 33%, što je produkt porasta cijena materijala neophodnog za rad. Troškovi amortizacije i rezervisanja su premašili planirane za 17% i to dominantno na pozicijama amortizacije ViK-a i rezervisanja za naknade zaposlenih. Troškovi zarada su veći za 4 indeksna poena zbog porasta zarada usljed usklađivanja sa GKU. Nematerijalni troškovi i troškovi proizvodnih usluga takođe su premašili planska predviđenja, najviše zbog porasta cijena vodovodnog i kanalizacionog materijala i brojnih sprovedenih aktivnosti na održavanju distributivne mreže. Ostali prihodi su premašili planske projekcije za 16%, i to u najviše u dijelu koji se odnosi na indirektni i direktni otpis potraživanja. Poslovni rezultat je ostvaren u većem iznosu i to za 474%.

Upoređujući ostvarene ukupne prihode i ukupne rashode za 12 mjeseci 2024.godine evidentno je da je neto rezultat pozitivan u iznosu od **22.258 €**.

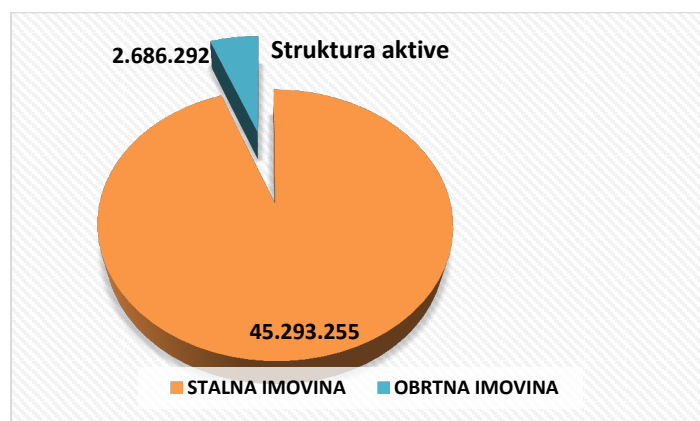
REZULTAT POSLOVANJA				
R.b	OPIS	2023 god.	2024 god.	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
I	PRIHODI	5.224.656	6.215.164	119
1	Poslovni prihodi	4.725.119	5.535.558	117
2	Finansijski prihodi	178.849	160.850	90
3	Vanredni prihodi	320.688	518.756	162
II	RASHODI	5.195.054	6.192.906	119
1	Poslovni rashodi	4.739.148	5.814.474	123
2	Finansijski rashodi	0	0	
3	Vanredni rashodi	455.906	378.432	83
III	REZULTAT POSLOVANJA	29.602	22.258	75
1	Rezultat iz poslovne aktivnosti	-14.029	-278.916	1988
2	Rezultat iz finansijske aktivnosti	178.849	160.850	90
3	Rezultat iz ostalih aktivnosti	-135.218	140.324	-104

10.2 Analiza bilansa stanja

Iskaz o finansijskoj poziciji Društva, poznat kao Bilans stanja na određeni dan upućuje na zaključak da DOO „Vodovod i kanalizacija“ Bar na dan 31.12.2024.godine, bez obzira na nestabilne ekonomske uslove, ima zadovoljavajuću finansijsku ravnotežu, odnosno zadovoljavajuću kratkoročnu i dugoročnu likvidnost.

STRUKTURA AKTIVE						
R.b	OPIS	2023.god.	%	2024.god.	%	INDEX (5/3)
1	2	3	4	5	6	7
I	STALNA IMOVINA	45.674.521	94,32	45.293.255	94,40	99
1.1	Nematerijalna ulaganja	41.586	0,09	75.021	0,16	180
1.2	Nekretnine,postrojenja i oprema	45.632.935	94,24	45.218.234	94,24	99
1.3	Dugoročni plasmani	0	0,00	0	0,00	
II	OBRтна IMOVINA	2.748.652	5,68	2.686.292	5,60	98
2.1	Zalihe	440.768	0,91	508.572	1,06	115
2.2	Potraživanja od kupaca	834.701	1,72	817.986	1,70	98
2.3	Porez na dodatu vrijednost i AVR	4.323	0,01	103.430	0,22	2393
2.4	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.468.860	3,03	1.256.304	2,62	86
	UKUPNO	48.423.173	100,00	47.979.547	100	99

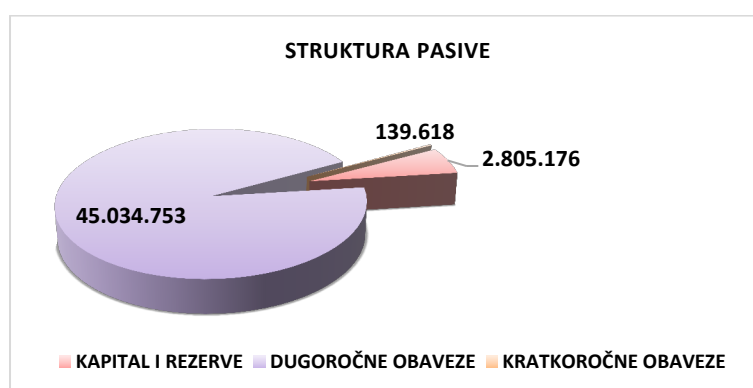
Sredstva Društva čine stalna i obrtna sredstva i to je resurs sa kojim upravlja Društvo i od koga se očekuje priliv budućih ekonomskih koristi. Najzastupljeniji dio u **aktivni društva** je stalna imovina, kao najkvalitetniji dio imovine kojom Društvo raspolaže. Ukupna stalna imovina sa kojom je raspolagalo Društvo na 31.12.2024.godine je iznosila 45.293.255 €, što čini cca 94,40% ukupne aktive, dok se ostatak od 5,60% odnosi na obrtnu imovinu društva.

U strukturi neto obrtne imovine najveće učešće imaju gotovina i gotovinski ekvivalenti i potraživanja od kupaca, i to sa 46,76%. Potraživanja od kupaca imaju učešće od 30,45%. Potraživanja od kupaca su jedan od važnijih elementa poslovanja, jer stanje potraživanja i nivo naplate istih, utiče na likvidnost i visinu prihoda, a samim tim i na ostvareni poslovni rezultat. Potraživanja od kupaca bilježe pad od 2 indeksna u odnosu na 2023.godinu. Ako se nenaplaćena potraživanja analiziraju sa aspekta strukture potrošača može se zaključiti da najveće učešće imaju potraživanja od korisnika iz kategorije fizičkih lica, sa cca 65%.

Stanje novčanih sredstava na kraju godine iznosilo je 1.256.304€ i u odnosu na uporednu godinu smanjeno je za 14,47%, što je opravdano imajući u vidu opšti porast inflacije, nezadovoljavajući regulatorni okvir i nepovoljna zakonska rješenja. Ukupna obrtna sredstva, u neto iznosu, su veća u odnosu na kratkoročne obaveze 20puta.

Redovno su izmirivane sve obaveze, kako prema državi, tako i prema dobavljačima i zaposlenim radnicima.

STRUKTURA PASIVE						
R.b	OPIS	2023.god.	%	2024.god.	%	INDEX (5/3)
1	2	3	4	5	6	7
I	KAPITAL I REZERVE	2.776.681	5,73	2.805.176	5,85	101
1.1	Upisani kapital	999.624	2,06	999.624	2,08	100
1.2	Revalorizacije rezerve	2.107.645	4,35	2.107.645	4,39	100
1.3	Gubitak	-357.175	-0,74	-328.680	-0,69	92
1.4	Ostale rezerve	26.587	0,05	26.587	0,06	100
II	DUGOROČNE OBAVEZE	45.472.469	93,91	45.034.753	93,86	99
2.1	Dugoročne obaveze		0,00			
2.2	Odloženi prihodi	45.170.657	93,28	44.623.390	93,01	99
2.2.1	Odloženi prihodi-imovina Osnivača	44.905.657	92,74	44.072.916	91,86	98
2.2.2	Odloženi prihodi-sredstva iz Budžeta Opštine Bar	265.000	0,55	550.474	1,15	208
2.3	Odloženi porezi	58.436	0,12	52.199	0,11	89
2.4	Dugoročna rezervisanja	243.376	0,50	359.164	0,75	148
III	KRA TKOROČNE OBAVEZE	174.023	0,36	139.618	0,27	80
3.1	Kratkoročne obaveze iz poslovanja	169.000	0,35	129.473	0,27	77
3.2	Kratkoročne finansijske obaveze		0,00	9315		
3.3	Obaveze za porez dobit	4.198	0,01	0		
	PVR	825		830	0,00	101
	UKUPNO	48.423.173	100	47.979.547	100	99

Vrijednost **pasive**, kao i prethodno analizirane aktive je umanjena u odnosu na uporednu godinu za 1 indeksni poen.

U pasivi bilansa stanja pod stavkom dugoročne obaveze svrstani su i dugoročno odloženi prihodi, a odnose se na vrijednost imovine osnivača koju koristi Društvo. U skladu sa MRS 20, poštujući prihodni princip, vrijednost te imovine je knjižena na navedenoj poziciji, i na kraju 2024. godine iznosi 44.623.390€. €, od čega se iznos od 550.474€ odnosi na odložene prihode po osnovu primljenih sredstava iz budžeta Opštine Bar za nabavke osnovnih sredstava i opreme, koje su se realizovale tokom 2024. godine u skladu sa tenderskim procedurama.

U dugoročnim obavezama su evidentirane i ukalkulisane obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada postojećih radnika, u skladu sa MRS 19, kao i odložene poreske obaveze koje su rezultat privremenih razlika osnovice za obračun računovodstvene i poreske amortizacije.

Kratkoročne obaveze se, uglavnom, odnose na obaveze prema dobavljačima, i to za račune iz decembra analizirane godine i po osnovu obračunatih obaveza za zakupninu, koje su se u ovoj godini izmirile.

10.3. Indikatori poslovanja

1. Pokazatelj ekonomičnosti		
	2023.god.	2024.god.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1.01	1.00
Ekonomičnost poslovnih aktivnosti	1.00	0.95
2. Pokazatelj likvidnosti		
	2023.god.	2024.god.
Koeficijent trenutne likvidnosti	8.44	9.00
Koeficijent ubrzane likvidnosti	13.26	15.60
Koeficijent tekuće likvidnosti	15.79	19.24
3. Pokazatelj finansijske stabilnosti		
	2023.god.	2024.god.
Koeficijent finansijske stabilnosti	0.95	0.95

Koeficijent ekonomičnosti je pokazatelj poslovne uspješnosti koji mjeri odnos između ostvarenih prihoda i rashoda. Koeficijent ukupne ekonomičnosti iznosi 1 i to pokazuje da na svaki uloženi euro društvo ostvaruje 1,01€, što znači da posluje ekonomično i generiše dobit.

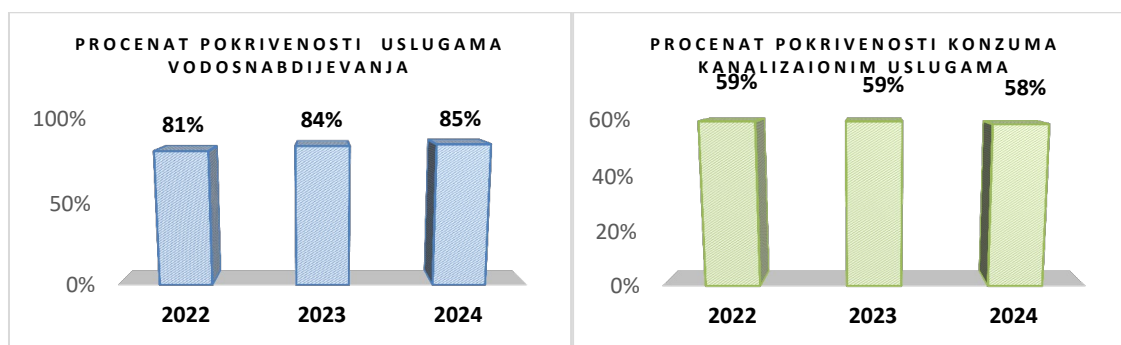
Koeficijent trenutne likvidnosti u 2024.godini iznosi 9 što ukazuje da je 1€ kratkoročnih obaveza pokriven sa 9,00 € novčanih sredstava.

Koeficijenti ubrzane i tekuće likvidnosti za 2024.godinu su veoma zadovoljavajući. Ovi pokazatelji ukazuju da je Društvo na kraju 2024.godine imalo dovoljno obrtnih sredstava za pokriće svih kratkoročnih obaveza (1€ obaveza pokiven sa 15,60- 19,24€ obrtnih sredstava).

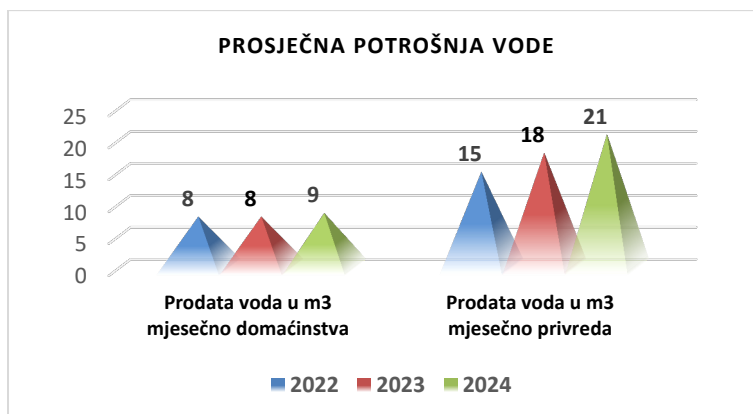
Pokazatelji finansijske stabilnosti pomažu u procjeni sposobnosti društva da finansira svoje aktivnosti na održiv način, odnosno da upravlja svojim dugovanjima i kapitalom. Koeficijent < 1 označava da društvo ima veću ulogu vlastitog kapitala u finansiranju.

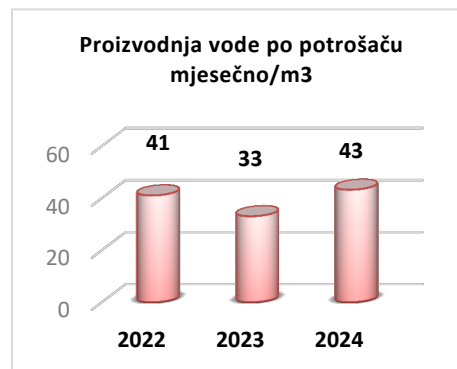
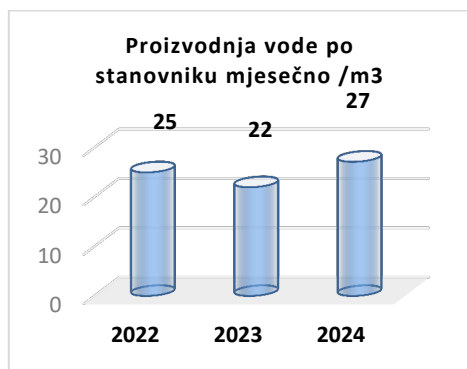
10.4. Indikatori uspješnosti

Pokrivenost uslugama vodosnabdijevanja i kanalizacije utiče na kvalitet pruženih usluga, kao i na finansijske benefite koje Društvo ostvaruje. Iz grafičkog prikaza u nastavku može se vidjeti da je procenat pokrivenosti uslugama vodosnabdijevanja 85%, dok je pokrivenost konzuma kanalizacionim uslugama manja i na nivou je od 58%.

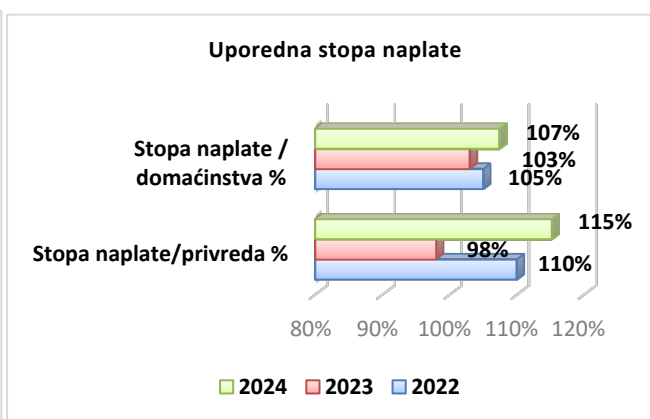
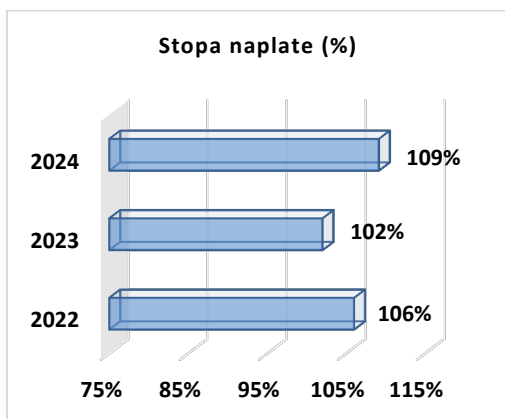

Najbrojnija kategorija korisnika su fizička lica i samim tim njihova potrošnja čini najveći dio prihoda.

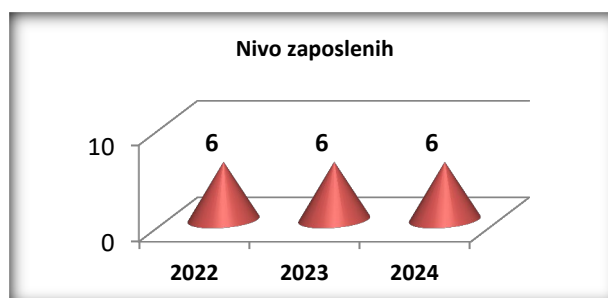

Tekuća naplata potraživanja je na nivou od 109%. Naplata od korisnika kategorije pravna lica je 115%, dok je kategoriju korisnika fizička lica naplata na nivou od 107%.

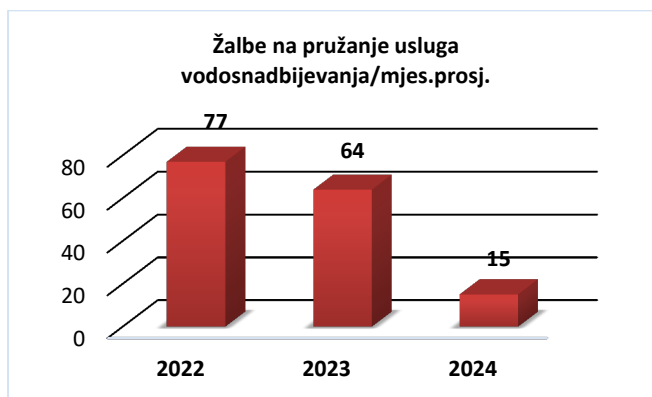

Indikatori koji pokazuju kvalitet pruženih usluga odnose se na broj zaposlenih po priključku, broj žalbi na pružene usluge, broj kvarova u toku godine i analizu kvaliteta vode.

Indikator koji se odnosi na nivo zaposlenih na 1000 priključaka je 6 i ukazuje na povoljnu radnu efikasnost, jer je isti u skladu sa međunarodnim standardom koji se kreće u rasponu od 6 do 8.

Aktivno se radilo na poboljšanju pružanja usluga i odnosa sa korisnicima, pa se time podiže i nivo zadovoljstva. Pored evidencije o kvarovima na distributivnoj mreži, vodi se i evidencija o žalbama korisnika na ispravnost mjernog instrumenta, reklamacijama na fakturisanu količinu vode i efikasnosti očitavanja mjernih instrumenata.

11. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA

Pokazatelji poslovanja, izvedeni iz bilansnih iskaza za 2024.godinu, kao što je navedeno, ukazuju da je DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar stabilno društvo, posmatrano na kratki i dugi rok. U aktivi društva obrtna sredstva učestvuju sa 5,60%, a obaveze prema dobavljačima 0,27%, dok u pasivi društva nema tuđih izvora u smislu kratkoročnih ili dugoročnih kredita. Likvidnost društva je očuvana, bez obzira na otežane uslove privređivanja koji su vladali u prošloj godini i koji su još prisutni.

Privredno društvo ne koristi i nema potrebu za izdavanjem, odnosno korišćenjem osnovnih ili izvedenih finansijskih instrumenata u cilju pribavljanja novčanih sredstava (obveznice, blagajnički zapisi, komercijalni zapisi, dionice i sl.).

12. IZLOŽENOST RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I NOVČANOG TOKA

Rizik 1 – Rizik cijena

Cijene usluga vodovodnih društava su kontrolisane, a ne ekonomske - odnosno cijene koje se formiraju na bazi odnosa ponude i tražnje na tržištu. Saglasnost na cijene distribucije vode i kanalizacione usluge je, ranije, davao Osnivač - predsjednik Opštine, što znači da je kontrola bila njihova.

Rizik je postojao da predložene cijene od strane menadžmenta Društva, temeljene na bazi operativnih troškova i drugih materijalnih i nematerijalnih rashoda koje treba da se pokriju iz iste, neće biti prihvaćene, što znači da bi bio smanjen prihod i poremećen tok obavljanja poslovnih aktivnosti.

Rizik je dodatno povećan i primjenom Zakona o komunalnim djelatnostima, odnosno uslovom da svaku promjenu (jednom godišnje se dostavlja predlog novih cijena) treba da odobri **Regulatorna agencija za energetiku** i definisane komunalne djelatnosti, a na isto saglasnost daje Skupština Opštine Bar. Postoji vjerovatnoća, **rizik**, da dođe do nesklada između ova dva subjekta u proceduri korekcije cijena.

Ukoliko se od strane Skupštine opštine ne usvoji predložena cijena, shodno članu 56a. Zakona o komunalnim djelatnostima, primjenjuje se privremena cijena, koja je utvrđena na način da je 10% manja u odnosu na utvrđenu cijenu iz prethodne godine. Ovakvo zakonsko rješenje dovodi do velikih poteškoća u poslovanju privrednog društva, jer dovodi do smanjenja prihoda od osnovne djelatnosti.

Rizik 2 – Kreditni rizik

Analizirani bilans stanja Društva ukazuje da u izvorima sredstava nema kreditnih zaduženja, ni kratkoročnih, ni dugoročnih, tako da ne postoji rizik po osnovu izmirenja istih. U narednom periodu društvo planira da finansiranje svoje djelatnosti obavlja, isključivo, iz sopstvenih prihoda, što znači da se neće zaduživati.

Ukoliko bi se uslovi privređivanja dodatno zakomplikovali i bio poremećen tok novčanih sredstava, to bi društvo pribjeglo aktiviranju nekog vida kratkoročnog zaduženja u vidu overdraft kredita ili sličnog vida bankarskog finansiranja.

Rizik 4 - Likvidnost i novčani tok

Analiza finansijskog položaja društva za proteklu godinu upućuje na zaključak da su svi pokazatelji likvidnosti, bez obzira na otežane uslove privređivanja, zadovoljavajući.

Rizik 5- Rizik novčanog toka

Novčani tok predstavlja tok novca unutar društva i ključan je za njegovo normalno poslovanje. Rizici u vezi sa novčanim tokom uključuju: neodgovarajuća procjena potrebe za novcem, kasna naplata potraživanja i nedovoljna kontrola troškova.

Tokom 2024. godine sve obaveze su redovno izmirivane, kako prema državi, tako i prema dobavljačima i zaposlenim radnicima. Na nedeljnom nivou se vrši analiza pregleda ukupnih obaveza sa aspekta valutnog roka i upoređuje sa stanjem novčanih sredstava na računima i planiranom prilivu novčanih sredstava po osnovu naplate novih i starih potraživanja. Ovaj izvještaj stručne službe dostavljaju menadžmentu na uvid, tako da se u svakom momentu zna finansijska pozicija društva.

U cilju zadržavanja, odnosno, popravljavanja navedene slike bilansa novčanih tokova Društvo će u narednom periodu svu pažnju usredsrediti na povećanje stepena naplate potraživanja, kako novoformiranih potraživanja iz tekuće godine, tako i potraživanja iz prethodnih godina. Stepennaplate potraživanja koja stavljaju u odnos godišnju naplatu sa fakturisanom realizacijom iz iste godine je 109%, za domaćinstva je na nivou od 107% i za privredu 115%. No, ako se uzmu u obzir sva potraživanja u knjigama (prenešana iz prošlih godina i nova), stopa naplate je znatno manja i kreće se cca 67%.

Pored agresivnije politike na polju naplate ukupnih potraživanja vodiće se računa o stvaranju novih obaveza, uz strogo poštovanje plana javnih nabavki.

Rizik 6- Bezbijednost i zdravlje na radu

Redovno vršena nabavka potrebne zaštitne lične opreme. Zaposleni u D00 „Vodovod i kanalizacija“ Bar su kolektivni osigurani od povreda na radu i profesionalnih bolesti, a osim ovakvog osiguranja uvedeno je i dopunsko zdravstveno osiguranje, za slučaj teških bolesti i hirurških intervencija.

Društvo je u okviru organizovanja rada, uredilo pitanja zaštite i zdravlja na radu u skladu sa Zakonom. U skladu sa odredbama Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Službeni list CG", br. 34/14), drugim propisima iz oblasti zaštite i zdravlja na radu i opštim aktom kojim se uređuju pitanja iz zaštite i zdravlja na izvršeno je osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad.

13. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

U sklopu kontinuiranog unaprijeđenja komunalne infrastrukture Društvo će usmjeriti svoje aktivnosti u cilju osiguravanja stabilne isporuke vode za korisnike, unaprijeđenje vodovodne i kanalizacione mreže, uzimajući u obzir rastuće potrebe zajednice, tehnološke inovacije i značaj održivosti resursa.

DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar će u narednom periodu svoje aktivnosti usmjeriti na :

- Kontinuirano održavanje distributivne mreže i nadzor kroz redovnu rekonstrukciju i održavanje distributivne mreže sa ciljem brzog reagovanja na eventualne kvarove ili havarije, kao i izradi projektno-tehničke dokumentacije za potrebe rekonstrukcije postojeće i izgradnji nove hidrotehničke infrastrukture u skladu sa zakonskim mogućnostima;
- Unaprijeđenje kanalizacione mreže kroz nabavku opreme za video kontrolu stanja kanalizacionih cjevovoda i novih fekalnih pumpi za pumpne stanice u Baru, Čanju i Virpazaru;
- Povećanje efikasnosti u radu tehničkih sistema kroz povećanje stepena uštede pogonskih parametara, goriva, električne energije;
- Dalja implementacija SCADA sistema i ugradnji aktuatora kako bi se obezbijedila kontrola stanja u rezervoarima i na pumpnim stanicama kao i mogućnost daljinskog upravljanja pumpama za vodu u cilju racionalizacije korišćenja vode za piće i povećanju stepena uštede pogonskih sredstava;
- Monitoring potrošnje vode kroz adekvatno praćenje potrošnje, permanentnog snimanja stanja rezervoara, noćnih snimanja na mreži sa ciljem smanjenja gubitaka;
- Smanjenje komercijalnih gubitaka kroz sprovođenje procedure evidentiranja privremenih korisnika i njihove identifikacije na terenu;
- Smanjenje tehničkih gubitaka kroz uvođenje daljinskog očitavanja potrošene vode ugradnjom adekvatnih vodomjera za daljinsko očitavanje, definisanju mjernih zona, ažuriranju GIS baze podataka i detekciji gubitaka na mreži sa opremom namijenjenom za te poslove (logeri šuma, geofon, ultrazvučni

mobilni mjerači protoka, korelatori, itd.), izradi plana zamjene svih dotrajalih armaturnih i fazonskih komada u šahtama sa ciljem smanjenja gubitaka na mreži i lakšeg upravljanja sistemom;

- Zaštititi vodoizvorišta i unaprijeđenju komunalne infrastrukture kroz očuvanje resursa, uređenju prostora oko istih, nabavki i ugradnji nedostajućih postrojenja za neutralizaciju hlora i rješavanju uređenja zone sanitarne zaštite izvorišta Čanja, Sustaš, Vrteljak i Glava od vode u skladu sa izrađenim elaboratima;
- Unaprijeđenje kvaliteta vode kroz otvaranje laboratorije za vodu i otpadne vode i nastavljanju implementacije ISO standarda u oblasti kvaliteta životne sredine i bezbjednosti vode i uvođenjem novih procedura;
- Dodatna modernizacija tehničkih kapaciteta kroz nabavku neophodne mehanizacije, alata i opreme za samostalni rad u skladu sa finansijskim sredstvima;
- Modernizacija informacionih tehnologija kroz nabavku novih i modernijih uređaja za ispostavljanje računa, uvođenju novih programa i tehnologija za računovodstvene poslove i obradu finansijskih podataka;
- Izrada mobilne aplikacije (Android i IOS);
- Razvoj sistema zaštite i zdravlja radnika na radu;
- Edukacija građana o značaju vode i njenog racionalnog trošenja kroz programe informisanja o važnosti očuvanja vodnih resursa;
- Ulaganje u razvoj zaposlenih kroz njihovu profesionalnu edukaciju i usavršavanje od strane specijalizovanih institucija za određene poslove

14. ZAKLJUČAK

Uprkos brojnim izazovima u poslovanju, uključujući rast inflacije, nepovoljna zakonska rješenja i neadekvatan regulatorni okvir, ovo privredno društvo je ostvarilo pozitivan poslovni rezultat.

Tokom izvještajnog perioda sprovedene su brojne aktivnosti usmjerene na unaprijeđenje sistema vodosnabdijevanja, modernizaciju infrastrukture i poboljšanje kvaliteta usluga. Posebna pažnja je posvećena obnovi i unaprijeđenju mehanizacije, koja je važan korak ka povećanju efikasnosti izvođenja radova, bržem reagovanju na kvarove i boljoj organizaciji održavanja vodovodne i kanalizacione mreže. Savremena oprema je omogućila smanjenje troškova održavanja i bolje uslove za rad zaposlenih.

Uvođenjem SCADA sistema unaprijeđen je nadzor i upravljanje vodovodnom mrežom. Automatizacija praćenja ključnih parametara omogućava bržu detekciju problema, optimizaciju potrošnje i povećanje operativne efikasnosti. Ova investicija osigurava modernizaciju sistema i usklađivanje sa savremenim standardima u oblasti vodosnabdijevanja.

Pored tehničkih unaprijeđenja, postignuti su i zadovoljavajući rezultati u finansijskom poslovanju. Povećana fakturisanost i bolji stepen naplate potraživanja omogućili su stabilnije prihode. Uspješno smanjena potraživanja su ostvarena kroz efikasno upravljanje dugovanjima.

Sve navedene poslovne aktivnosti ukazuju na uspješno poslovanje i kontinuirano unaprijeđenje rada ovog privrednog društva. Dalji fokus će primarno biti na nastavku modernizacije, efikasnom održavanju infrastrukture, smanjenju gubitaka u sistemu, stabilnijem finansijskom poslovanju i jačanju odnosa sa korisnicima, a sve u cilju dugoročne održivosti kvaliteta usluga.

Takođe, značajno je unaprijeđena komunikacija sa korisnicima, čime je poboljšana dostupnost i povećano je zadovoljstvo korisnika.

Odgovorno poslovanje predstavlja ključni element savremenog poslovnog okruženja koje obuhvata pridržavanje zakonskih normi, etičkih principa i transparentnosti.